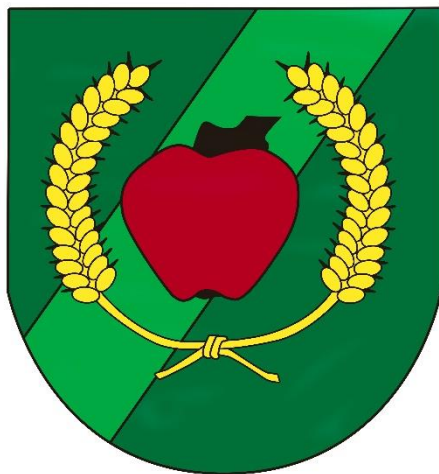

RAPORT O STANIE GMINY KOWIESY ZA ROK 2020

Kowiesy 2021

Szanowni Mieszkańcy!

Przedstawiam Państwu raport o stanie Gminy Kowiesy za rok 2020. Rok ten, ze względu na zaistniałą sytuację w kraju dotyczącą pandemii, był trudny dla wszystkich.

Niemniej staraliśmy się jako samorząd, realizować nasze zadania zgodnie z planami, jakie przyjęliśmy na rok 2020. Podobnie jak w latach poprzednich staraliśmy się wykorzystywać wszystkie dostępne możliwości pozyskania środków zewnętrznych. Analizując zrealizowane działania myślę, że pomimo trudnego czasu, udało się nam zrealizować przedsięwzięcia wpływające na poprawę jakości życia mieszkańców naszej gminy.

Życzę Państwu, aby kolejne lata były przyjaźniejsze dla nas jako samorządu i dla Państwa jako obywateli.

Wójt Gminy Kowiesy

/-/ Jarosław Pepka

Niniejszy raport został opracowany przez niżej wymienionych pracowników Urzędu Gminy Kowiesy i jednostek organizacyjnych:

- 1) Beatę Heleniak – Skarbnika Gminy
 - 2) Ewę Pawlak – Kierownika Gminnego Zespołu Oświaty
 - 3) Sylwię Borowiec – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowiesach
 - 4) Halinę Annę Sikorską – Dyrektora Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowiesach
 - 5) Renatę Kobus – Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego
 - 6) Rafała Lipińskiego – Kierownika Referatu Rozwoju Gospodarczego
 - 7) Annę Kałamajską-Nowak – inspektora
 - 8) Urszulę Wieteska – podinspektora
 - 9) Janinę Powązka – inspektora
 - 10) Ewę Zarębską - inspektora
 - 11) Marię Odziemkowską - inspektora
 - 12) Maję Kaczmarek - podinspektora
- pod redakcją Teresy Słomy – Sekretarza Gminy

Spis treści

INFORMACJE OGÓLNE.....	5
RADA GMINY KOWIESY	8
INFORMACJA O SKARGACH I PETYCJACH.....	14
DEMOGRAFIA.....	15
ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE GMINY	17
SIEĆ KOMUNIKACYJNA GMINY	17
SIEĆ WODOCIĄGOWA	21
GOSPODARKA ODPADAMI	24
OCHRONA ZDROWIA.....	26
DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA.....	27
BEZROBOCIE REJESTROWANE	28
OŚWIATA I WYCHOWANIE	29
POMOC SPOŁECZNA	35
GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA – SAMORZĄDOWA INSTYTUCJA KULTURY	38
REALIZACJA STRATEGII, PROGRAMÓW I PLANÓW	41
FUNDUSZ SOŁECKI.....	51
OPIS NAJWAŻNIEJSZYCH ZREALIZOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ	54
PROGRAM OPIEKI NAD BEZDOMNYMI ZWIERZĘTAMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KOWIESY W 2020	66
GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2018-2020	67
PROGRAM WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI WYM. W ART. 3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOŁONTARIACIE NA 2020 ROK.....	71
DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	72
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	89
MIENIE KOMUNALNE	93
INFORMACJE FINANSOWE	96

Zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, wprowadzonym ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych wprowadzono nowy obowiązek dla organu wykonawczego gminy, tj. przedstawienie do 31 maja każdego roku raportu o stanie gminy za rok poprzedni. Nad raportem, na sesji podczas której udzielane jest absolutorium, odbywa się debata, a następnie procedura udzielenia votum zaufania.

INFORMACJE OGÓLNE

Gmina Kowiesy jest gminą wiejską, położoną w województwie łódzkim. Jest najbardziej wysuniętą na wschód gminą powiatu skierniewickiego. Od północnego wschodu graniczy z gminą Mszczonów (woj. mazowieckie), od południa z gminą Biała Rawska, od zachodu z gminą Nowy Kawęczyn (woj. łódzkie), a od północnego zachodu z gminą Puszcza Mariańska (województwo mazowieckie).

Gmina Kowiesy obejmuje obszar o powierzchni 86,5 km² w ramach 26 obrębów geodezyjnych i stanowi 11,39% całej powierzchni Powiatu skierniewickiego.

Tabela 1. Powierzchnia jednostek położonych w obrębie powiatu skierniewickiego

jednostka terytorialna	powierzchnia [ha]	udział w powierzchni powiatu skierniewickiego
Powiat skierniewicki	75 357	-
Bolimów	11 171	14,82%
Głuchów	11 073	14,69%
Godzianów	4 406	5,85%
Kowiesy	8 583	11,39%
Lipce Reymontowskie	4 291	5,69%
Maków	8 153	10,82%
Nowy Kawęczyn	10 422	13,83%
Skierniewice	13 149	17,45%
Słupia	4 109	5,45%

W skład gminy wchodzi 27 miejscowości w ramach 23 sołectw. W wyniku przeprowadzonych wyborów zostali wybrani sołtysi i członkowie rad sołeckich na nową kadencję. W roku 2020 w związku ze śmiercią członka Rady Sołeckiej sołectwa Nowy Wylezin-Janów w październiku roku ubiegłego zostały przeprowadzone wybory uzupełniające. W wyniku wyborów w miejsce Pana Edwarda Zwierzchowskiego na członka Rady Sołeckiej została wybrana Pani Iwona Szumna. W pozostałych sołectwach zmian nie odnotowano. Aktualny stan przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Wykaz sołectw gminy Kowiesy na 31.12.2020 r.

Nazwa sołectwa	Imię i nazwisko sołtysa	Członkowie rad sołeckich
Borszyce – Wola Pękoszewska	Jolanta Żyłkowska	1. Jolanta Żyłkowska - Przewodniczący 2. Magdalena Dymowska - członek 3. Marek Wróblewski - członek 4. Grzegorz Dudziński - członek 5. Jan Sobczak - członek
Budy Chojnackie	Agnieszka Magnuszewska	1. Agnieszka Magnuszewska - Przewodniczący 2. Włodzimierz Mrówczyński- członek 3. Mariusz Magnuszewski - członek
Chelmce	Elżbieta Adamczyk	1. Elżbieta Adamczyk - Przewodnicząca 2. Iwona Seferyniak - członek 3. Monika Gałązka - członek 4. Mirosław Karpiński - członek
Chojnata	Elżbieta Sobczak	1. Elżbieta Sobczak - Przewodniczący 2. Alina Popławska - członek 3. Anna Błaszczak - członek 4. Grzegorz Lipiński-Lesiak - członek

Nazwa sołectwa	Imię i nazwisko sołtysa	Członkowie rad sołeckich
Chojnarka	Marcin Popławski	1. Marcin Popławski - Przewodniczący 2. Miłosz Powązka - członek 3. Ewa Bilarska - członek 4. Janusz Dąbrowski - członek
Chrzczonowice	Marzena Matuszewska	1. Marzena Matuszewska - Przewodniczący 2. Stefan Brzeziński - członek 3. Karolina Winkler - członek 4. Marzena Orzechowska - członek
Franciszków	Marcin Szumny	1. Marcin Szumny - Przewodniczący 2. Jakub Wieczorek - członek 3. Jerzy Wieczorek - członek 4. Celina Wędrychowicz - członek
Jakubów	Grażyna Popławska	1. Grażyna Popławska - Przewodniczący 2. Renata Karpińska - członek 3. Rafał Popławski - członek 4. Marcin Popławski - członek
Jeruzal – Wólka Jeruzalska	Grzegorz Szkopiński	1. Grzegorz Szkopiński - Przewodniczący 2. Krzysztof Wrzosek - członek 3. Daniel Antos - członek 4. Marek Wawrzyniak - członek
Kowiesy - Wymysłów	Kazimierz Okrasa	1. Kazimierz Okrasa - Przewodniczący 2. Edward Wróblewski - członek 3. Andrzej Seferyski - członek
Lisna	Karolina Banacka	1. Karolina Banacka - Przewodniczący 2. Kinga Bośka - członek 3. Aneta Błaszczak - członek
Michałowice	Jolanta Kuran	1. Jolanta Kuran - Przewodnicząca 2. Jacek Ossowicz - członek 3. Dariusz Kruszyński - członek 4. Halina Biedrzycka - członek
Nowy Lindów	Wioletta Krysińska	1. Wioletta Krysińska - Przewodniczący 2. Hubert Żukowski - członek 3. Paweł Malczak - członek 4. Iwona Ferst - członek
Nowy Wylezin - Janów	Urszula Ziarkowska	1. Urszula Ziarkowska - Przewodnicząca 2. Anna Gos - członek 3. Iwona Szumna – członek
Paplin	Zbigniew Niewczas	1. Anna Mikulska - Przewodniczący 2. Szczepan Białek - członek 3. Barbara Olszyńska - członek 4. Zbigniew Niewczas - członek
Paplinek	Aldona Połosak	1. Aldona Połosak - Przewodnicząca 2. Tomasz Przygodziński - członek 3. Henryk Wieteska - członek
Pękoszew	Krystyna Oziębło	1. Krystyna Oziębło - Przewodnicząca 2. Bogumiła Seliga - członek 3. Mirosław Feliksiak - członek
Stary Wylezin	Małgorzata Kieszek	1. Małgorzata Kieszek - Przewodnicząca 2. Robert Majer - członek 3. Rafał Brzeziński - członek 4. Rafał Gujszczak - członek
Turowa Wola	Urszula Topolska	1. Urszula Topolska - Przewodnicząca 2. Barbara Skrzeczyńska - członek 3. Janina Szwed - członek 4. Bernard Biłski - członek 5. Milena Janus - członek
Ulaski	Henryk Majewski	1. Henryk Majewski - Przewodniczący 2. Joanna Kałamajska - członek 3. Bogusław Koźbial – członek
Wędrogów	Iza Wieczorek	1. Iza Wieczorek - Przewodniczący 2. Mirosława Niewczas - członek 3. Iwona Tarnas - członek 4. Elżbieta Mrówczyńska - członek

Nazwa sołectwa	Imię i nazwisko sołtysa	Członkowie rad sołeckich
Wycinka Wolska	Maciej Zieliński	1. Maciej Zieliński - Przewodnicząca 2. Roman Matysiak - członek 3. Marek Seliga - członek
Zawady	Wiesława Szumna	1. Wiesława Szumna - Przewodnicząca 2. Jolanta Boniecka - członek 3. Wojciech Rdes - członek 4. Bogusława Gołębiowska - członek

Organem wykonawczym gminy jest Wójt Gminy, wykonujący uchwały Rady Gminy i zadania określone przepisami prawa. Kadencja wójta trwa 5 lat. Od 2014 roku funkcję wójta sprawuje Pan Jarosław Pepka. Organem stanowiącym i kontrolnym jest Rada Gminy, w skład której wchodzi 15 radnych.

RADA GMINY KOWIESY

Skład Rady Gminy Kowiesy VIII kadencji (lata 2018-2023) w stosunku do danych za rok poprzedni nie uległ zmianie i przedstawia się następująco:

1. Dudziak Zuzanna - Przewodnicząca Rady gminy
2. Mioduszewski Bogdan - Wiceprzewodniczący Rady gminy (członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji oraz członek Komisji Rozwoju Gospodarczego)
3. Błądek Dominika – radna gminy (Przewodnicząca Komisji Budżetu, Finansów i Oświaty, zastępca przewodniczącego Komisji Rewizyjnej)
4. Bośka Kinga – radna gminy (członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji oraz Zastępca Przewodniczącej Budżetu, Finansów i Oświaty)
5. Brzeziński Janusz – radny gminy (członek Komisji Rewizyjnej oraz członek Komisji Rozwoju Gospodarczego)
6. Kowalska Barbara - radna gminy (Przewodnicząca Komisji Skarg, Wniosków i Petycji oraz Przewodnicząca Komisji Rozwoju Gospodarczego)
7. Matysiak Bartłomiej - radny gminy (członek Komisji Rozwoju Gospodarczego)
8. Pawlak Zbigniew – radny gminy (członek Komisji Budżetu, Finansów i Oświaty)
9. Porada Kamil – radny gminy (członek Komisji Budżetu, Finansów i Oświaty)
10. Powązka Dorota – radna gminy (Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej oraz członek Komisji Budżetu, Finansów i Oświaty)
11. Szelażek Marek – radny gminy (członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji oraz członek Komisji Rozwoju Gospodarczego)
12. Trojan Edyta – radna gminy (zastępca przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji oraz członek Komisji Budżetu, Finansów i Oświaty)
13. Trukawka Mieczysław - radny gminy (członek Komisji Budżetu, Finansów i Oświaty)
14. Ziarkowska Urszula – radna gminy (Zastępca Przewodniczącego Komisji Rozwoju Gospodarczego oraz członek Komisji Rewizyjnej)
15. Żukowski Cezary - radny gminy (członek Komisji Rewizyjnej oraz członek Komisji Rozwoju Gospodarczego)

W roku 2020 Rada Gminy Kowiesy obradowała i podejmowała rozstrzygnięcia na 12 posiedzeniach (2 sesje nadzwyczajne i 10 sesji zwyczajnych). W posiedzeniach, które odbyły się w miesiącu styczniu i lutym uczestniczyli radni, sołtysi, wójt, skarbnik, sekretarz, radni powiatowi, dyrektorzy jednostek organizacyjnych oraz inne zaproszone osoby. Od marca do grudnia 2020 r. z uwagi na sytuację epidemiologiczną sesje odbywały się bez udziału sołtysów i publiczności. Protokoły z wszystkich posiedzeń oraz podjęte na nich uchwały są na bieżąco udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Kowiesy. Łącznie podjęto 62 uchwały, czyli więcej niż w roku 2019 (55). Poniższa tabela przedstawia uchwały podjęte przez Radę Gminy Kowiesy VIII kadencji w roku 2020.

Tabela 3. Uchwały Rady Gminy Kowiesy podjęte w roku 2020

Lp.	Tytuł uchwały	Status aktu/wykonanie
1)	Uchwała NR XVI/84/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących zniesienia urzędowych nazw miejscowości	wykonany zmieniona uchwałą nr XVII/87/20 konsultacje społeczne przeprowadzono w formie ankiet zawierających pytanie/a konsultacyjne w terminie <u>od 28.02.2020 r. do 20.03.2020 r.</u>
2)	Uchwała NR XVI/85/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów dzierżaw nieruchomości stanowiących własność gminy z dotychczasowymi dzierżawcami	wykonany w dniu 28.02.2020 r. podpisano dwie umowy dzierżawy
3)	Uchwała NR XVI/86/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy Kowiesy na 2020 rok	wykonany
4)	Uchwała NR XVII/87/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących zniesienia urzędowych nazw miejscowości	obowiązujący w związku ze wszczęciem przez Wojewodę Łódzkiego postępowania w celu kontroli legalności uchwały nr XVI/84/20 RADY Gminy Kowiesy z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących zniesienia urzędowych nazw miejscowości, uznano stanowisko organu nadzoru, iż przedmiotowa Uchwała nie jest aktem prawa miejscowego w rozumieniu ustawy o samorządzie gminnym i nie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego
5)	Uchwała NR XVII/88/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie wystąpienia z wnioskiem do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w przedmiocie zniesienia urzędowych nazw miejscowości	wykonany w dniu 26.03.2020 r. wystąpiono z wnioskiem do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w przedmiocie zniesienia urzędowych nazw miejscowości
6)	Uchwała NR XVII/89/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu finansowania zadań z zakresu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kowiesy	obowiązujący Uchwała weszła w życie 09.04.2020 r.
7)	Uchwała NR XVII/90/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie określenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kowiesy w 2020 roku	wykonany Uchwała weszła w życie 07.04.2020 r.
8)	Uchwała NR XVIII/91/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu lokalu użytkowego stanowiącego własność gminy z dotychczasowym najemcą	wykonany w dniu 30.04.2020 r. podpisano umowę najmu

Lp.	Tytuł uchwały	Status aktu/wykonanie
9)	Uchwała NR XVIII/92/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy nieruchomości stanowiącej własność gminy z dotychczasowym dzierżawcą	wykonany w dniu 01.06.2020 r. podpisano umowę dzierżawy
10)	Uchwała NR XVIII/93/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kowiesy	wykonany 16.04.2020 r. podpisano umowę o dzieło na wykonanie projektu mpzp
11)	Uchwała NR XVIII/94/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe	obowiązujący Uchwała weszła w życie 24.04.2020 r. stawka opłaty: - 120 zł - 240 zł (jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny)
12)	Uchwała NR XVIII/95/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym	obowiązujący Uchwała weszła w życie 24.04.2020 r. wysokość zwolnienia: 10% opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
13)	Uchwała NR XVIII/96/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości	obowiązujący Uchwała weszła w życie 24.04.2020 r. zmieniona uchwałą nr XX/103/20
14)	Uchwała NR XVIII/97/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie niewyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy na 2021 rok środków stanowiących fundusz sołecki	obowiązujący
15)	Uchwała NR XVIII/98/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy Kowiesy na 2020 rok	wykonany
16)	Uchwała NR XIX/99/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 29 kwietnia 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na cesję praw i obowiązków wynikających z umowy najmu lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Kowiesy	Wykonany w dniu 30.04.2020 r. podpisano umowę cesji praw
17)	Uchwała NR XIX/100/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 29 kwietnia 2020 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy Kowiesy na 2020 rok	wykonany
18)	Uchwała NR XX/101/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kowiesy	stwierdzono nieważność aktu: Rozstrzygnięcie nadzorcze nr PNIK-I.4131.512.2020 z dnia 3 lipca 2020 r.
19)	Uchwała NR XX/102/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczonej przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi	obowiązujący Uchwała weszła w życie 03.07.2020 r.
20)	Uchwała NR XX/103/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości	obowiązujący Uchwała weszła w życie 30.06.2020 r. zmieniono załącznik określający wzór deklaracji w ten sposób, że w rubryce G.7 – opłata kwartalna formułę (G.6.x4) zmieniono na formułę (G.3.x3 lub G.6.x3)
21)	Uchwała NR XX/104/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie petycji	wykonany w dniu 01.06.2020 r. przesłano zawiadomienie do wnoszącego o nieuwzględnieniu petycji w całości

Lp.	Tytuł uchwały	Status aktu/wykonanie
22)	Uchwała NR XX/105/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów dzierżaw nieruchomości stanowiących własność gminy z dotychczasowymi dzierżawcami	wykonany w dniu 01.09.2020 r. podpisano cztery umowy dzierżawy
23)	Uchwała NR XX/106/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu lokalu użytkowego stanowiącego własność gminy z dotychczasowym najemcą	wykonany w dniu 01.07.2020 r. podpisano umowę najmu
24)	Uchwała NR XX/107/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy Kowiesy na 2020 rok	wykonany
25)	Uchwała NR XX/108/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi	wykonany 22.11.2020 r. podpisano umowę pożyczki w wysokości 526.239,00 zł (1 transza w 2020 r. 321.166,00 zł)
26)	Uchwała NR XXII/109/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy Kowiesy na 2020 rok	wykonany
27)	Uchwała Nr XXI/110/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 25 czerwca 2020 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kowiesy na lata 2020-2023	wykonany
28)	Uchwała NR XXII/111/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy Kowiesy	obowiązujący
29)	Uchwała NR XXII/112/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2019 rok	obowiązujący
30)	Uchwała NR XXII/113/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy absolutorium z tytułu wykonania budżetu na 2019 rok	obowiązujący
31)	Uchwała NR XXII/114/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie pozostawienia petycji bez rozpatrzenia	obowiązujący
32)	Uchwała NR XXII/115/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy Kowiesy na 2020 rok	wykonany
33)	Uchwała NR XXIII/116/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 14 sierpnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kowiesy	obowiązujący Uchwała weszła w życie 01.09.2020 r.
34)	Uchwała NR XXIII/117/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 14 sierpnia 2020 r. w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Kowiesy na rok szkolny 2020/2021	obowiązujący Uchwała weszła w życie 01.09.2020 r. określa średnią cenę jednostki paliwa, z podziałem na jego rodzaje na rok szkolny 2020/2021, w następującej wysokości: 1) paliwa płynne: a) benzyna bezołowiowa 95 – 4,35 zł/l, b) benzyna bezołowiowa 98 – 4,74 zł/l, c) olej napędowy – 4,34 zł/l. 2) paliwa gazowe: a) gaz LPG – 2,23 zł/l.
35)	Uchwała NR XXIII/118/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 14 sierpnia 2020 r. w sprawie zarządzenia wyborów uzupełniających do RADY Sołectwa Nowy Wylezin	wykonany przeprowadzono wybory uzupełniające 18 października 2020 r.
36)	Uchwała NR XXIII/119/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 14 sierpnia 2020 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla Wójta Gminy	obowiązujący ustalono wysokość dodatku specjalnego dla wójta w maksymalnej kwocie tj. 40% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego
37)	Uchwała NR XXIII/120/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 14 sierpnia 2020 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy Kowiesy na 2020 rok	wykonany

Lp.	Tytuł uchwały	Status aktu/wykonanie
38)	Uchwała Nr XXIII/121/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 14 sierpnia 2020 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kowiesy na lata 2020-2023	wykonany
39)	Uchwała NR XXIII/122/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 14 sierpnia 2020 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie w ramach PROW na lata 2014-2020 zadania pn. „Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach: Wędrogów, Chrzczonowice, Lisna, Pękoszew, Wycinka Wolska, Borszyce, Kowiesy, Franciszków, Zawady, Chojnówka, Michałowice, Jakubów, Ulaski, Turowa Wola, Wola Pękoszewska, Budy Chojnackie, Chojnata - gmina Kowiesy oraz budowa ekologicznej oczyszczalni ścieków dla budynków użyteczności publicznej w Kowiesach”	wykonany w dniu 20.10.2020 r. podpisano umowę pożyczki w wysokości 1.763.034,00 zł (1 transza w 2020 r. – 814.118,00 zł)
40)	Uchwała NR XXIV/123/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 17 września 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kowiesy, obejmującego fragmenty wsi: Chojnówka, Nowy Wylezin i Zawady	obowiązujący Uchwała weszła w życie 07.10.2020 r.
41)	Uchwała NR XXIV/124/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 17 września 2020 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy Kowiesy na 2020 rok	wykonany
42)	Uchwała NR XXIV/125/20 Rady Gminy Kowiesy 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	niewykonany
43)	Uchwała NR XXV/126/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 29 października 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości stanowiącej własność Gminy Kowiesy	niewykonany
44)	Uchwała NR XXV/127/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 29 października 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości stanowiącej własność Gminy Kowiesy	niewykonany
45)	Uchwała NR XXV/128/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 29 października 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości	wykonany W dniu 18.12.2020 r. podpisano akt notarialny dot. zakupu nieruchomości
46)	Uchwała NR XXV/129/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 29 października 2020 r. w sprawie w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego	wykonany w dniu 23.12.2020 r. podpisano umowę na kredyt długoterminowy w BS w Białej Rawskiej - 64.519,00zł
47)	Uchwała NR XXV/130/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 29 października 2020 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Kowiesy na 2020 rok	wykonany
48)	Uchwała NR XXVI/131/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Kowiesy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2021	obowiązujący Uchwała weszła w życie 01.01.2021 r.
49)	Uchwała NR XXVI/132/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie dopłat dla odbiorców usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę świadczonych przez Gminę Kowiesy na terenie gminy Kowiesy	obowiązujący od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. ustalono wysokość dopłaty z budżetu Gminy Kowiesy do taryfy zbiorowego zaopatrzenia w wodę dla wszystkich odbiorców na terenie gminy Kowiesy - 1,44 zł netto plus podatek VAT do ceny 1 m ³ wody
50)	Uchwała NR XXVI/133/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki tej opłaty	obowiązujący od 01.01.2021 r. Uchwała weszła w życie 17.12.2020 r. dokonano wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, która stanowi iloczyn liczby mieszkańców

Lp.	Tytuł uchwały	Status aktu/wykonanie
		zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty, stawki opłaty: - 20 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej daną nieruchomość, jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny - 40 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej daną nieruchomość, jeżeli właściciel nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny
51)	Uchwała NR XXVII/134/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy Kowiesy na 2020 rok	wykonany
52)	Uchwała NR XXVII/135/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na nabycie w drodze darowizny prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa	niewykonany
53)	Uchwała NR XXVII/136/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia planu pracy Komisji Rewizyjnej na 2021 rok	obowiązujący
54)	Uchwała NR XXVII/137/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie zatwierdzenia planów pracy stałych komisji RADY Gminy Kowiesy na 2021 rok	obowiązujący
55)	Uchwała NR XXVII/138/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie stanowiska Rady Gminy Kowiesy dotyczącego propozycji Komisji Nazw Miejscowości i Obiektów Fizjograficznych pozostawienia urzędowej nazwy miejscowości Huta Zawadzka jako część wsi Zawady	wykonany w dniu 31 grudnia 2020 r. przesłano stanowisko do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego
56)	Uchwała NR XXVII/139/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Kowiesy na rok 2021	obowiązujący od 01.01.2021 r.
57)	Uchwała NR XXVII/140/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie określenia wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego	obowiązujący Uchwała weszła w życie 25.01.2021 r.
58)	Uchwała NR XXVII/141/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie Gminy Kowiesy na 2020 rok	wykonany
59)	Uchwała NR XXVII/142/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Skierniewickiemu na zorganizowanie i koordynowanie porad lekarza psychiatry dla dzieci zamieszkałych na terenie gmin powiatu skierniewickiego	wykonany w dniu 15.01.2021 r. podpisano umowę z Powiatem Skierniewickim
60)	Uchwała NR XXVII/143/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu na rok 2021	obowiązujący
61)	Uchwała NR XXVII/144/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kowiesy na lata 2021-2035	obowiązujący
62)	Uchwała NR XXVII/145/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie wystąpienia z apelem do Ministra Infrastruktury	wykonany w dniu 30.12.2020 r. przesłano apel do Ministra Infrastruktury

INFORMACJA O SKARGACH I PETYCJACH

W 2020 r. do Rady Gminy Kowiesy nie wpłynęła żadna skarga, skierowano 4 petycje:

- 1) petycja z dnia 21 marca 2020 r. złożona w interesie publicznym *Stop zagrożeniu życia i zdrowia* złożona w imieniu członków (około 200 podmiotów) Koalicji Polska Wolna od 5G przez Komisję Sterującą i jej doradców wymienionych z imienia i nazwiska, stopnia naukowego i pełnionej funkcji – petycję **pozostawiono bez rozpatrzenia z uwagi na nieusuwalne braki formalne** (rozstrzygnięcie podjęto w 2020 r.);
- 2) petycja z dnia 2 kwietnia 2020 r. złożona przez osobę fizyczną w interesie publicznym w zakresie zmiany przepisów prawa miejscowego – wprowadzenie lokalnej tarczy antykryzysowej - **nieuwzględniono w całości** (rozstrzygnięcie podjęto w 2020 r.);
- 3) petycja z dnia 10 grudnia 2020 r. złożona w interesie publicznym o podjęcie w trybie pilnym uchwały uznającej za niedopuszczalne jakiegokolwiek działania władz międzynarodowych, krajowych i lokalnych wykluczające społecznie mieszkańców gminy z powodów rasowych, religijnych, medycznych i sanitarnych naruszające zasadę równego traktowania wyrażoną w art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który stanowi, iż każdy człowiek jest równy wobec prawa i każdy powinien być traktowany w jednakowy sposób przez władze publiczne i zabrania stosowania jakiegokolwiek dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny, oraz uznającej za zasadne i nieodzowne wobec zapowiadanych masowych szczepień przeciwko wirusowi SARS-Cov-2, uzyskanie przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej pisemnych gwarancji ze strony producentów szczepionek poniesienia wszelkich kosztów prawnych i finansowych wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych, z uwagi na zakaz eksperymentów naukowych na ludziach bez ich zgody, zawarty w art. 39 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej - **nieuwzględniona w całości** (rozstrzygnięcie podjęto w 2021 r.);
- 4) petycja z 20 grudnia 2020 r. Tymczasowej Rady Stanu Narodu Polskiego - Społeczny Komitet Konstytucyjny w sprawie uchwalenia przez Radę Gminy uchwały: „W obronie prawdy, godności i wolności człowieka”- **nieuwzględniona w całości** (rozstrzygnięcie podjęto w 2021 r.);

Zadania własne Gminy oraz zadania zlecone wykonywane są przy pomocy Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych. W skład kierownictwa urzędu wchodzi: Wójt Gminy – Jarosław Pepka, Skarbnik – Beata Heleniak, Sekretarz – Teresa Słoma, Kierownik USC – Renata Kobus, Kierownik Referatu Rozwoju Gospodarczego – Rafał Lipiński. W Urzędzie Gminy Kowiesy według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku zatrudnionych było łącznie 18 osób, w tym 4 osoby na stanowiskach obsługi, a pozostali na stanowiskach urzędniczych. Jednostki organizacyjne Gminy: Gminny Zespół Oświaty – Kierownik Pani Ewa Pawlak, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – Kierownik Pani Sylwia Borowiec, Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Kowiesach – dyrektor Pan Marek Adamczyk oraz Szkoła Podstawowa im. ppor. pilota Mariana Bełca w Jeruzalu –dyrektor Pani Justyna Biernacka. W Gminie

Kowiesy funkcjonuje również Gminna Biblioteka Publiczna jako Samorządowa Instytucja Kultury z filią w Woli Pękoszewskiej. Dyrektorem Gminnej Biblioteki Publicznej jest Pani Halina Anna Sikorska.

DEMOGRAFIA

Według danych z Ewidencji Ludności na dzień 31 grudnia 2020 roku w Gminie Kowiesy zamieszkiwały 2.874 osoby (w stosunku do 31 grudnia 2019 roku zanotowano spadek o 32 osoby). Strukturę stanu ludności w poszczególnych miejscowościach przedstawia poniższa tabela (dane z ewidencji ludności).

Tabela 4. Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach

Nazwa miejscowości	Liczba ludności na dzień 31.12.2019	Liczba ludności na dzień 31.12.2020
Borszyce	36	35
Budy Chojnackie	47	42
Chełmce	110	107
Chojnata	89	91
Chojnatka	69	72
Chrzczonowice	234	226
Franciszków	34	34
Jakubów	43	44
Janów	25	25
Jeruzal	191	185
Kowiesy	239	232
Lisna	87	88
Michałowice	74	74
Nowy Lindów	62	61
Nowy Wylezin	120	123
Paplin	164	161
Paplinek	35	36
Pękoszew	53	55
Stary Wylezin	165	169
Turowa Wola	129	125
Ułaski	71	69
Wędrogów	123	124
Wola Pękoszewska	394	387
Wólka Jeruzalska	21	20
Wycinka Wolska	51	50
Wymysłów	42	44
Zawady	166	163

Najbardziej zaludnioną miejscowością jest Wola Pękoszewska (387), natomiast najmniej mieszkańców ma miejscowość Wólka Jeruzalska (20).

W ramach zadań w obszarze ewidencji ludności, dowodów osobistych i urzędu stanu cywilnego zanotowano następującą liczbę czynności:

Tabela 5. Liczba czynności w ramach ewidencji ludności, dowodów osobistych i USC

Zdarzenie	Dane za rok 2018	Dane za rok 2019	Dane za rok 2020
Urodzenia, w tym: - dziewczynki - chłopcy	31 19 12	32 14 18	32 15 17
Sporządzenie aktów urodzeń	2 (transkrypcje dzieci urodzonych za granicą)	2 (1 transkrypcja aktu dziecka urodzonego za granicą i 1 ustalenie treści aktu urodzenia)	0
Zgony, w tym: - kobiety - mężczyźni	49 27 22	41 25 16	55 27 28
Zameldowania na pobyt czasowy osób	152	101	66
Przyjęcie wniosków o wydanie dowodów osobistych	297	199	114
Sporządzenie aktów małżeństw, w tym: - konkordatowe - cywilne	18 13 5	18 18 0	16 (w tym 1 transkrypcja) 14 1
Sporządzenie aktów zgonu	23	19	22
Sporządzenie zapewnień o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, w tym: - ślub cywilny - ślub konkordatowy	18 5 13	12 0 12	15 1 14
Wydanie odpisów aktów stanu cywilnego, w tym: - odpisów skróconych - odpisów pełnych - odpisów wielojęzycznych	292 276 16 0	232 218 10 4	265 245 14 6
Ilość par małżeńskich odznaczonych medalami za długoletnie pożycie małżeńskie	5	3	3

Jak wynika z powyższych danych statystycznych liczba ludności Gminy powoli, ale systematycznie maleje. Notowany spadek liczby ludności gminy zgodny jest z istniejącymi tendencjami w obrębie gmin wiejskich powiatu skierniewickiego, województwa łódzkiego, jak i w skali krajowej. Spadek liczby ludności gminy w roku 2020 związany był przede wszystkim ze zwiększoną ilością zgonów oraz z ujemnym przyrostem naturalnym i utrzymującym się, choć niewielkim, ujemnym saldem migracji.

Niepokojącą sytuacją w roku 2020 była zwiększona liczba zgonów. W stosunku do roku 2019 wzrosła ona o 14. W 2020 roku zmarło 55 osób, w tym 27 kobiet i 28 mężczyzn. Podobnie, jak przy innych statystykach wzrost zgonów wynika prawdopodobnie z zakażeniami COVID.

Porównując dane z poprzednim rokiem zauważa się spadek zameldowań na pobyt czasowy w gminie. W roku 2020 odbył się jeden ślub cywilny. W stosunku do roku poprzedniego liczba ślubów konkordatowych spadła o 4, na co wpływ miała prawdopodobnie sytuacja epidemiologiczna w kraju. W Gminie Kowiesy od lat przyjęte jest, że dla Jubilatów, którzy legitymują się 50 letnim i więcej stażem pożycia małżeńskiego, Kierownik USC występuje o odznaczenie ich medalami i z tej okazji organizowana jest uroczystość, na którą zapraszani są Jubilaci i ich rodziny. Jest to bardzo miła uroczystość, spędzona w gronie bliskich. W roku 2020, ze względu na sytuację epidemiologiczną, uroczystość wręczenia medali za długoletnie pożycie małżeńskie nie została zorganizowana. Wręczenia medali dokonał Pan Jarosław Pepka – Wójt Gminy w miejscu zamieszkania 3 par.

ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE GMINY

Kierunki rozwoju w zakresie gospodarki przestrzennej zostały określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kowiesy, przyjętym uchwałą nr XXXV/184/10 Rady Gminy Kowiesy z dnia 22 kwietnia 2010 roku. Na jego podstawie opracowywane są plany zagospodarowania i ich zmiany oraz wydawane decyzje o warunkach zabudowy oraz decyzje celu publicznego.

W roku 2020:

- podjęto jedną uchwałę w sprawie miejscowego planu zagospodarowania: Uchwała nr XXIV/123/20 Rady Gminy Kowiesy z dnia 17 września 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kowiesy, obejmującego fragmenty wsi: Chojnatka, Nowy Wylezin i Zawady;
- wydano 34 decyzje o warunkach zabudowy;
- wydano 13 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Decyzje o warunkach zabudowy dotyczyły przede wszystkim zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a decyzje o ustaleniu lokalizacji celu publicznego – infrastruktury energetycznej.

W związku z niestabnym zainteresowaniem osób z zewnątrz gruntami położonymi w granicach naszej gminy z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowe, rekreacyjne i usługowe, a także biorąc pod uwagę zamierzenia inwestycyjne mieszkańców gminy, w 2020 r. ogłoszono możliwość składania wniosków o zmianę studium celem rozeznania skali zainteresowania i opłacalnością zmiany studium. Wpłynęło szereg wniosków o uruchomienie terenów budowlanych, głównie w zakresie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

SIEĆ KOMUNIKACYJNA GMINY

Sieć drogową w gminie Kowiesy tworzą drogi publiczne zaliczone do poszczególnych kategorii, tj.: krajowych, powiatowych i gminnych oraz drogi wewnętrzne nie zaliczone do publicznych (w szczególności drogi w osiedlach mieszkaniowych, dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych, dojazdowe do obiektów użytkowanych przez przedsiębiorców itd.).

Na obszarze gminy nie występują drogi wojewódzkie.

Drogi krajowe

- Droga S 8 w relacji: Warszawa – Rawa Mazowiecka – Piotrków Tryb. – Wrocław, posiada dwie jezdnie dwupasmowe o nawierzchni betonowej i częściowo ograniczonej dostępności. Dostępność ta realizowana jest poprzez skrzyżowania w Zawadach oraz zjazdy i wjazdy w rejonie wsi Kowiesy i Wędrogów (stan po przebudowie drogi S8). Droga ta stanowi jednocześnie pewne ograniczenie w powiązaniu komunikacji wschodniej i zachodniej części gminy.
- Droga krajowa nr 70 w relacji: Łowicz – Skierniewice – Zawady (do drogi nr S8), posiadająca 1 jezdnię dwupasmową o nawierzchni bitumicznej. W Zawadach zlokalizowany jest bezkolizyjny węzeł łączący drogi krajowe z drogą powiatową 1334E.

Drogi powiatowe

Na obszarze gminy zlokalizowanych jest 5 dróg powiatowych o łącznej długości 32,381 km. Drogi te stanowią podstawowe ciągi komunikacyjne dla ruchu wewnętrznego w obrębie gminy.

Drogi powiatowe posiadają jezdnie o nawierzchni bitumicznej. Większość dróg powiatowych nie spełnia standardów co do szerokości pasa jezdni i wytrzymałości w zakresie nacisku na oś wymaganych dla tego typu dróg. Ich stan techniczny jest również niezadawalający.

Drogi gminne

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym nie zaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych. Większość tych dróg jest utwardzona destruktem, tłucznem lub pospółką.

Tabela 6. Wykaz dróg gminnych według stanu na dzień 31.12.2020 r.

Lp.	Nazwa drogi	Numer drogi	Lokalizacja	Długość w km	Nawierzchnia
1.	Korabiewice – Wola Pękoszewska - Borszyce	115151E	(Korabiewice) od granicy gminy (Korabiewice) – Wola Pękoszewska – Borszyce – do granicy gminy (Powązki)	4,260	bitumiczna, tłuczeń, pospółka
2.	Wędrogów - Pękoszew	115152E	od drogi powiatowej 1330E do drogi krajowej nr 70	4,000	bitumiczna
3.	Chrzczonowice -Paplinek - Lisna	115153E	od drogi krajowej Nr S8 do granicy gminy (Psary)	4,980	bitumiczna, destruk, tłuczeń, bruk
4.	droga przez wieś Nowy Wylezin	115154E	od drogi powiatowej do granicy gminy (Antoninów)	1,354	bitumiczna
5.	Stary Wylezin – Michałowice – Turowa Wola	115155E	od drogi powiatowej nr 1321E do drogi powiatowej 1333E	3,220	bitumiczna
6.	droga przez wieś Budy Chojnackie	115156E	od drogi powiatowej 1334E do granicy gminy (Lindów)	0,767	bitumiczna

Lp.	Nazwa drogi	Numer drogi	Lokalizacja	Długość w km	Nawierzchnia
7.	droga przez wieś Chrzczonowice	115157E	od drogi krajowej nr 8 do wsi Stary Wylezin	1,984	bitumiczna
8.	droga przez wieś Chrzczonowice	115158E	od drogi krajowej nr 8 do granicy gminy (Gołyń)	1,607	bitumiczna, destruk
9.	droga przez wieś Franciszków	115159E	od drogi krajowej nr 8 do drogi powiatowej nr 1334E (Ulaski)	3,000	bitumiczna, destruk
10.	droga osiedlowa w Kowiesach /obwodnica trasy nr 8/	115160E	od drogi powiatowej 1330E do drogi krajowej Nr 8	0,260	bitumiczna
11.	Jeruzal	115161E	Jeruzal – gr. woj. mazowieckiego – (Łajszczew)	1,096	gruntowa
12.	Zawady	115162E	Zawady – gr. woj. mazowieckiego – (Gąba)	1,380	destruk
13.	droga przez wieś Wola Pękoszewska	115164E	Wola Pękoszewska – od drogi krajowej Nr 70 w kierunku Niemieryczewa	1,406	destruk, bruk
14.	Chełmce	115165E	Chełmce od drogi powiatowej nr 1330E do drogi powiatowej nr 1330E	2,967	bitumiczna, destruk, tłuczeń
15.	Jeruzal – Wólka Jeruzalska - Paplin	115166E	droga przez miejscowości Jeruzal - Wólka Jeruzalska - Paplin	3,583	tłuczeń, gruntowa
16.	Ulaski	115167E	Ulaski do granicy z gminą Mszczonów	1,435	destruk
17.	Wędrogów - Kowiesy	115168E	droga przez miejscowość Wędrogów do miejscowości Kowiesy	2,903	destruk
18.	Wola Pękoszewska	115169E	Wola Pękoszewska od drogi powiatowej Nr 13350E do drogi krajowej Nr 70	0,577	bitumiczna
19.	Wola Pękoszewska	115170E	droga przez Wolę Pękoszewską do drogi dojazdowej DD-19 (S8)	3,069	destruk, gruntowa, płyty betonowe
20.	Paplin - Chrzczonowice	115171E	Paplin - Chrzczonowice do S-8	1,342	destruk
21.	Wymysłów-Chojnata-Chojnata	115172E	Wymysłów - Chojnata - Chojnata do drogi powiatowej Nr 1333E w Chojnacie	1,307	bitumiczna, tłuczeń
22.	Zawady	115173E	Zawady, łącząca drogę Nr 70 z S-8	0,975	bitumiczna
23.	Jakubów	113005E	droga przez wieś Jakubów	0,903	destruk, pospółka
24.	Chojnata	115174E	Chojnata, od dr. gm. nr 115172E do dz. nr ewid. 99/2	0,712	bitumiczna

Lp.	Nazwa drogi	Numer drogi	Lokalizacja	Długość w km	Nawierzchnia
25.	Chrzczonowice	115175E	Chrzczonowice, od drogi dojazdowej DD-11 (S8) do granicy z gminą Biała Rawska	2,387	łuczeń, beton, gruntowa
26.	Chrzczonowice	115176E	Chrzczonowice, od dz. nr ewid. 13 w Paplinku do dz. nr ewid.74/1	1,143	gruntowa
27.	Jakubów	115177E	Jakubów, od drogi powiatowej nr 1334E do drogi powiatowej nr 1333E	1,982	destrukt, łuczeń
28.	Jeruzal (Dębniak)	115178E	Jeruzal, od drogi gminnej nr 115161E do granicy gminy Puszcza Mariańska	2,326	łuczeń, gruntowa
29.	Lisna	115179E	Lisna, od drogi gminnej 115153E do granicy gminy Nowy Kawęczyn i dz. nr ewid. 305 w obr. Chełmce	2,160	bruk, łuczeń, gruntowa
30.	Michałowice – Janów	115180E	Michałowice, od drogi gminnej nr 115155E do dz. nr ewid. 52 w obr. Janów	1,098	gruntowa
31.	Paplin	115181E	Paplin, od drogi gminnej nr 115171E do dz. nr ewid. 410	0,952	gruntowa
32.	Paplin	115182E	Paplin, od drogi gminnej nr 115171E do drogi gminnej nr 115153E	1,845	destrukt, łuczeń
33.	Pękoszew	115183E	Pękoszew, od drogi gminnej nr 115152E do granicy wsi Pękoszew	2,462	destrukt, gruntowa
34.	Stary Wylezin - Chrzczonowice	115184E	Stary Wylezin, od drogi powiatowej nr 1321E do drogi gminnej nr 115158E	2,304	destrukt, łuczeń
35.	droga przez wieś Wędrogów	115185E	Wędrogów, od drogi gminnej nr 115152E do drogi gminnej nr 115168E	0,615	destrukt, łuczeń
36.	Wola Pękoszewska	115186E	Wola Pękoszewska, od drogi gminnej nr 115170E do drogi gminnej nr 115168E	1,776	destrukt, gruntowa
37.	Wola Pękoszewska	115187E	Wola Pękoszewska, od drogi krajowej DK-70 do drogi gminnej nr 115151E	0,443	łuczeń, gruntowa
38.	Wycinka Wolska	115188E	od drogi gminnej nr 115183E do drogi gminnej nr 115186E	1,457	destrukt, łuczeń
39.	Wycinka Wolska	115189E	od drogi gminnej nr 115152E do drogi gminnej nr 115186E	1,287	destrukt, łuczeń

Lp.	Nazwa drogi	Numer drogi	Lokalizacja	Długość w km	Nawierzchnia
40.	Nowy Lindów	115190E	Nowy Lindów, od drogi powiatowej nr 1333E do granicy gminy Biała Rawska (dz. nr ewid. 175 w obr. Jakubów)	1,008	destrukt, beton
41.	Nowy Lindów	115191E	Nowy Lindów, od drogi powiatowej nr 1334E do dz. nr ewid. 34/2 w obr. Nowy Lindów	2,478	beton, pospółka, gruntowa
42.	Nowy Lindów	115192E	Nowy Lindów, od dz. nr ewid. 34/2 w obr. Nowy Lindów do granicy gminy Mszczonów (dz. nr ewid. 23 w obr. Nowy Lindów)	1,558	beton, tłuczeń, pospółka
43.	Chełmce	-	droga przez miejscowość Chełmce (od drogi gminnej nr 115165E do granicy z gminą Nowy Kawęczyn)	0,686	bitumiczna
44.	Chrzczonowice (GAP)	-	droga przez miejscowość Chrzczonowice (od drogi gminnej 115157E do drogi dojazdowej DD-12 - S8)	0,406	destrukt
Razem				79,460	

W roku 2020 Gmina Kowiesy, przy udziale środków z Rządowego Programu Fundusz Dróg Samorządowych, wykonała przebudowę drogi gminnej Nr 115153 relacji Lisna – Paplinek – Chrzczonowice o długości 1,00 km. Wartość zadania wyniosła 635.256 zł, w tym dotacja w wysokości 476.442 zł.

Koszty bieżącego utrzymania dróg gminnych – uzupełnianie ubytków kruszywem i równanie – w roku 2020 wyniosły 455.000,00 zł, z czego 205.000,00 zostały pokryte z Funduszu Sołeckiego.

SIEĆ WODOCIĄGOWA

Gmina Kowiesy prowadzi samodzielną działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków. Na terenie Gminy Kowiesy nie funkcjonują inne przedsiębiorstwa (w tym komunalne) prowadzące działalność w ww. zakresie.

Na terenie gminy eksploatowane są 3 komunalne ujęcia wody podziemnej w miejscowościach: Stary Wylezin, Paplin oraz Michałowice. Stacja Uzdatniania Wody w Starym Wylezinie składa się z dwóch studni głębinowych o głębokości 91,50 m oraz 49,50 m. Studnie eksploatowane są na przemian z możliwością jednoczesnego korzystania z obydwu studni w przypadku wysokich dobowych poborów wody. Stacja Uzdatniania Wody w Starym Wylezinie obsługuje wsie: Stary Wylezin, Nowy Wylezin, Kowiesy, Chojnata, Chojnatka, Turowa Wola, Nowy Lindów, Budy Chojnackie, Wola Pękoszewska, Wymysłów, Chrzczonowice, Zawady, Wędrogów, Borszyce i Pękoszew. W sytuacjach awaryjnych stacja obsługuje również miejscowości Janów oraz Michałowice, które zwykle korzystają z ujęcia wody

znajdującego się w miejscowości Michałowice. Stacja Uzdatniania Wody w Paplinie, podobnie jak Stacja Uzdatniania Wody w Starym Wylezinie, składa się z dwóch studni głębinowych wykonanych do głębokości 60,50 m. Stacja Uzdatniania Wody w Paplinie zaopatruje w wodę następujące miejscowości: Paplin, Paplinek, Lisna, Chełmce, Jeruzal, Wólka Jeruzalska i Chrzczonowice (część wsi).

Plany inwestycyjne przewidują docelowo połączenie sieci wodociągowych zasilanych ze Stacji Uzdatniania Wody w Starym Wylezin i Paplinie, wiąże się to jednak z dużymi nakładami finansowymi wynikającymi z konieczności przejścia pod siecią wodociągową pod trasą szybkiego ruchu S8. Układ sieci wodociągowej na terenie Gminy Kowiesy dopełnia hydrofornia zlokalizowana w miejscowości Michałowice. Hydrofornia Michałowice składa się z jednej studni głębinowej wykonanej w latach 70-tych do głębokości 49,0 m. Hydrofornia obsługuje miejscowości Michałowice oraz Janów. Należy zwrócić uwagę, iż jest to jedna z nielicznych studni w regionie, gdzie woda do sieci wodociągowej tłoczona jest bezpośrednio z ujęcie bez poddawania jej procesom uzdatniania, co świadczy o jakości wody pobieranej z ujęcie podziemnego. Wszystkie ww. punkty poboru czerpią wodę z geologicznych utworów czwartorzędowych.

Długość eksploatowanej na terenie Gminy Kowiesy zbiorczej sieci wodociągowej (bez przyłączy) wynosi 109,19 km (zgodnie ze stanem na koniec 2020 r.). W celu zapewnienia dostępu do sieci wodociągowej wszystkim mieszkańcom Gminy Kowiesy zachodzi potrzeba wybudowania około 14 km nowej sieci wodociągowej. Należy przy tym zwrócić uwagę, iż na terenie Gminy Kowiesy znajduje się kilka miejscowości, które w całości pozbawione są dostępu do sieci wodociągowej, m.in.: Franciszków i Ulaski. Na dokończenie budowy sieci wodociągowej Gmina Kowiesy uzyskała dofinansowanie ze środków Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Inwestycja związana z budową sieci wodociągowej realizowana jest od kwietnia 2020 r. W roku 2020 zakończono budowę I etapu sieci wodociągowej o długości około 16 km.

Na terenie Gminy Kowiesy funkcjonuje obecnie 879 czynnych przyłączy wodociągowych, w tym 858 przyłączy zasilających bezpośrednio budynki mieszkalne. Pozostałe przyłącze wodociągowe zaopatrują w wodę zlokalizowane na terenie gminy: sklepy, zakłady produkcyjne i handlowe, szkoły, świetlice wiejskie. Średnioroczne pobory wody z ujęć zawierają się w granicach 90-140 tys. m³ i zależą w głównej mierze od warunków pogodowych w danym roku. Poniższa tabela obrazuje średnioroczne pobory wody w roku 2020 wraz z informacją o ilości osób korzystających z poszczególnych ujęć wody na terenie Gminy Kowiesy.

Tabela 7. Średnioroczny pobór wody w 2019 roku

Wyszczególnienie	SUW Stary Wylezin	SUW Paplin	Hydrofornia Michałowice (woda nieuzdatniana)
1. Średniodobowy pobór wody surowej	293,90 m ³ /d	90,39 m ³ /d	6,71 m ³ /d
2. Średniodobowa produkcja wody uzdatnionej	287,09 m ³ /d	66,38 m ³ /d	6,71 m ³ /d
3. Liczba ludności korzystającej z wodociągu	1505 os.	573 os.	83 os.
4. Długość sieci rozdzielczej	50.064 m	40.789 m	1.877 m

Tabela 8. Średnioroczny pobór wody w 2020 roku

Wyszczególnienie	SUW Stary Wylezin	SUW Paplin	Hydrofornia Michałowice (woda nieuzdatniana)
1. Średniodobowy pobór wody surowej	245,03 m ³ /d	89,71 m ³ /d	5,99 m ³ /d
2. Średniodobowa produkcja wody uzdatnionej	236,96 m ³ /d	62,54 m ³ /d	5,99 m ³ /d
3. Liczba ludności korzystającej z wodociągu	1518 os.	573 os.	83 os.
4. Długość sieci rozdzielczej	65.601 m	41.708 m	1.877 m

Obecnie obowiązująca stawka sprzedaży 1 m³ wody wynosi 2,70 zł brutto. Wskazana wstawka obowiązuje w niezmienionej wielkości od roku 2016 r. W roku 2018 Dyrektor PGW Wody Polskie RZGW w Warszawie pozytywnie zaopiniował wniosek taryfowy Gminy Kowiesy, który pozwala utrzymać obecnie obowiązującą stawkę za wodę do połowy 2021 r. W kwietniu 2021 r. Gmina Kowiesy złożyła nowy wniosek o zatwierdzenie taryf na lata 2021-2024 r. W projekcie nowej taryfy z zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków przewiduje się utrzymanie dotychczas obowiązujących stawek opłat.

Roczne koszty utrzymania i eksploatacji sieci wodociągowej na terenie Gminy Kowiesy wynoszą około 507.000,00 zł. Znaczącym składnikiem kosztów funkcjonowania sieci wodociągowej są odpisy amortyzacyjne, które rocznie wynoszą około 312.000,00 zł. Ponadto Gmina Kowiesy, jako zarządca sieci wodociągowej, ponosi koszty związane z zakupem energii, wynagrodzeniem dla pracowników, bieżącymi remontami czy usuwaniem awarii sieci wodociągowej.

Na terenie Gminy Kowiesy nie funkcjonuje zbiorcza sieć kanalizacyjna. Mieszkańcy gminy realizują zrzut ścieków do szczelnych zbiorników na nieczystości ciekłe oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. W zarządzie Gminy Kowiesy znajdują się dwie biologiczne oczyszczalnie ścieków – przy Ośrodku Zdrowia w Kowiesach oraz przy Szkole Podstawowej w Kowiesach. Z uwagi na fakt, iż na terenie Gminy Kowiesy przeważa rozproszony model zabudowy, inwestycje związane z budową zbiorczej sieci kanalizacyjnej nie są ekonomicznie uzasadnione. Dodatkowo priorytet stanowi rozbudowa sieci wodociągowej w celu doprowadzenia wody do miejscowości, które obecnie tej sieci nie posiadają. W planowanym do realizacji

na lata 2020-2021 projekcie współfinansowanym ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, obejmującym zakończenie wodociągowania całej gminy, zaplanowano wykonanie przydomowej oczyszczalni ścieków dla budynku Urzędu Gminy Kowiesy oraz budynku, w którym znajduje się Gminna Biblioteka Publiczna.

GOSPODARKA ODPADAMI

Rok 2020 był kolejnym rokiem funkcjonowania nowego systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy Kowiesy, zgodnie z którym podmiotem odpowiedzialnym za organizację oraz funkcjonowanie całego systemu gospodarki odpadami jest Gmina Kowiesy. Gmina w zamian za uiszczaną przez mieszkańców opłatę prowadzi gospodarkę odpadami komunalnymi na swoim terenie. Dzięki temu, że rok 2020 obejmowała umowa zawarta w wyniku przetargu w 2017 roku stawki za odbiór odpadów nie uległy zmianie. Realizacja usługi, polegającej na odbiorze, transporcie i zagospodarowaniu odpadów z nieruchomości zamieszkałych realizowała firma ENERIS Surowce S.A. Oddział w Tomaszowie Mazowieckim. Bezpośrednio z posesji odbierane były 4 podstawowe frakcje odpadów: odpady z tworzyw sztucznych i metali, odpady szklane, odpady z papieru i tektury oraz odpady ulegające biodegradacji. Odpady zmieszane oraz odpady zbierane w sposób selektywny odbierane były od właścicieli nieruchomości raz w miesiącu. Sелеktywna zbiórka odpadów prowadzona była również w Punkcie Sелеktywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (tzw. PSZOK), który znajduje się na terenie Zakładu ZGO Pukinin, Pukinin 140, 96-200 Rawa Mazowiecka. PSZOK we wszystkie robocze dni tygodnia, w godz. od 07:00 do 18:00 oraz w soboty w godz. od 07:00 do 15:00 przyjmował odpady od właścicieli nieruchomości, którzy ponoszą na terenie Gminy Kowiesy opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi. Do PSZOK można było dostarczać: papier i tekturę, tworzywa sztuczne, drewno, metale, opakowania wielomateriałowe, szkło, zużyte opony, odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów, gruz ceglany, odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia, zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia, środki ochrony roślin, farby, tusze drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice, detergenty, leki, baterie i akumulatory, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, odpady ulegające biodegradacji, odpady wielkogabarytowe i odpady zielone. Zużyte baterie zbierane były w siedzibie Urzędu Gminy Kowiesy oraz szkołach na terenie gminy. Przeterminowane lekarstwa przyjmowała apteka Kruszyna w Kowiesach.

W roku 2020 opłata miesięczna od osoby za selektywne zbieranie odpadów wynosiła 9 zł. W przypadku właścicieli, którzy nie zbierają odpadów w sposób selektywny, stawka wynosiła 18 zł miesięcznie za osobę. Natomiast stawka ryczałtowa za odbieranie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych czasowo wynosiła 120 zł z przypadku zbierania odpadów w sposób selektywny oraz 240 zł w przypadku zbierania odpadów komunalnych w sposób zmieszany.

W 2020 r. odebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Kowiesy zmieszane odpady komunalne przekazywane były przez firmę ENERIS Surowce S.A. Oddział w Tomaszowie Mazowieckim do instalacji w Pukininie. Na chwilę obecną na terenie gminy brak jest innych możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych odbieranych od mieszkańców.

Poniżej w tabelach przedstawiono dane dotyczące zebranych odpadów w roku 2020 z terenu Gminy Kowiesy.

Tabela 9. Ilość odpadów zebranych z terenu gminy Kowiesy w roku 2020
Odpady segregowane

Kod odpadu	Rocznie
15 01 01 (Opakowania z papieru i tektury)	7,48
15 01 02 (Opakowania z tworzyw sztucznych)	37,57
15 01 07 (Opakowania ze szkła)	45,81
16 01 03 (Zużyte opony)	6,86
20 03 07 (odpady wielkogabarytowe)	1,08 32,48
17 09 04 (Zużyte odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03)	0,7
20 02 01 (Odpady ulegające biodegradacji)	0,08
20 01 23* (Urządzenia zawierające fereony)	0,00
20 01 36 (Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35)	1,18
20 01 35* (Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki)	0,00

Odpady niesegregowane

Kod odpadu	Rocznie (szacunkowo)
20 03 01 (niesegregowane zmieszane odpady komunalne)	382,92
Razem:	515,08

Tabela 10. Zestawienie kosztów i wydatków poniesionych przez gminę Kowiesy w roku 2020 w związku z obsługą systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

WYSZCZEGÓLNIENIE	KOSZTY I WYDATKI (ZŁ BRUTTO)
Koszty wywozu odpadów komunalnych (odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych)	276.704,24
Koszty obsługi systemu (wynagrodzenia pracownika związanego z tworzeniem oraz obsługą systemu, szkolenia, zakup materiałów biurowych, druk deklaracji, kampania informacyjno-edukacyjna, koszty przesyłek pocztowych)	20.000,00
RAZEM	296.704.24

Plan wpływów z opłat za odpady na rok 2020 wynosił 283.500,00 zł, wpływy wyniosły 265.695,59 zł. Na dzień 31 grudnia 2020 roku należności wynosiły 102.020,14 zł, w tym wymagalne 58.788,44 zł. Analizując wpływy z opłat za odbiór odpadów należy stwierdzić, iż dłużnicy opłat to te same osoby, które nie uiszczają należności wobec Gminy z innych tytułów. Sukcesywnie i na bieżąco wobec dłużników prowadzone są postępowania egzekucyjne (upomnienia, tytuły wykonawcze i wpisy do hipoteki).

Przepisy prawa obligują gminy do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz osiągnięcia poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów określa poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. Poziom, który musiał zostać osiągnięty w roku 2020 wynosi 35%.

W 2020 r. poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania wyniósł 56,09%.

OCHRONA ZDROWIA

Zgodnie z ustawą o ubezpieczeniach zdrowotnych osoby ubezpieczone mogą dokonywać wyboru świadczeniodawcy bez konieczności uwzględnienia rejonizacji, w dowolnym podmiocie mającym kontrakt z narodowym Funduszem Zdrowia. Rzecz jasna najczęściej wybierają oni świadczeniodawcę zlokalizowanego najbliżej miejsca zamieszkania.

Na terenie Gminy Kowiesy prowadzą działalność Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej:

- Przychodnia Rawka, która od stycznia do 8 czerwca przyjmowała pacjentów z terenu gminy w swojej głównej siedzibie.

- Prywatny Gabinet Stomatologiczny - Teresa Królikowska (na podstawie kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia zabezpiecza on usługi stomatologiczne)
- Praktyka Lekarza Rodzinnego – Anna Krzemińska- zabezpiecza usługi podstawowej opieki lekarskiej w ramach praktyki prywatnej.

Dwa pierwsze podmioty zlokalizowane są w Ośrodku Zdrowia w Kowiesach i zdecydowana większość mieszkańców gminy korzysta z ich usług. Niewielka część mieszkańców korzysta z usług prywatnego gabinetu oraz świadczeniodawców w innych gminach okalających Gminę Kowiesy. W Kowiesach zlokalizowana jest także apteka.

W zakresie pomocy specjalistycznej i leczenia zamkniętego większość usług świadczy Wojewódzki Szpital Zespolony w Skierniewicach, w ramach którego działają zarówno oddziały szpitalne, poradnie specjalistyczne i rehabilitacyjne. Podmiot ten świadczy również wobec mieszkańców Gminy Kowiesy pomoc doraźną.

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Według danych w Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej (CEIDG) dla obszaru gminy Kowiesy w 2020 roku zarejestrowano 10 nowych przedsiębiorców, wykreślono natomiast 8 wpisów.

Na podstawie raportów z Centralnej Ewidencji i informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) na dzień 31 grudnia 2020 roku, liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, których główne miejsce prowadzenia działalności znajduje się w naszej gminie obejmowało 143 pozycje. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność na terenie gminy Kowiesy dominują mężczyźni, stanowią 2/3 wszystkich przedsiębiorców, zaś 1/3 stanowią kobiety.

W 2020 roku inspektor ds. działalności gospodarczej i promocji wprowadził do CEIDG 84 wnioski które dotyczyły:

- założenia działalności gospodarczej – 10 Wniosków
- zmiany wpisu w CEIDG – 53 wnioski
- zawieszenia działalności gospodarczej – 9 wniosków
- wznowienia działalności gospodarczej - 4
- zakończenia działalności gospodarczej - 8 wniosków

ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

W 2020 roku wydano 7 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych .

Na dzień 31 grudnia 2020 roku liczba wydanych (ważnych) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży wyniosła 30, z czego:

- 10 zezwoleń dotyczyło napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa ,
- 10 zezwoleń dotyczyło napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 10 zezwoleń dotyczyło napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu.

Na terenie naszej gminy funkcjonuje 10 placówek handlowych(sklepów) posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

BEZROBOCIE REJESTROWANE

Bezrobocie rejestrowane - Dane o liczbie bezrobotnych zarejestrowanych, zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obejmują osoby (cudzoziemca - członka rodziny obywatela polskiego) niezatrudnione i niewykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli są to osoby niepełnosprawne - zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub przystępujące do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły lub szkół wyższych, gdzie studiują w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Liczba bezrobotnych nie obejmuje osób odbywających m.in. szkolenie, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych, pracę społecznie użyteczną oraz osób skierowanych do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych.

Tabela 11. Bezrobotni w gminach powiatu skierniewickiego na 31 grudnia 2019 i 31 grudnia 2020

Nazwa	stan na 31 grudnia					
	ogółem		kobiety		mężczyźni	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Powiat skierniewicki	589	650	346	381	243	269
Bolimów	53	61	39	43	14	18
Głuchów	63	73	38	43	25	30
Godzianów	30	42	15	21	15	21
Kowiesy	47	48	28	31	19	17
Lipce Reymontowskie	41	49	22	25	19	24
Maków	103	107	63	59	40	48
Nowy Kawęczyn	46	50	23	33	23	17
Skierniewice	172	186	102	110	70	76
Słupia	34	34	16	16	18	18

Dane: Bank Danych Lokalnych GUS

OŚWIATA I WYCHOWANIE

W roku 2020 w Gminie Kowiesy funkcjonowały następujące placówki oświatowe:

- Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Kowiesach z oddziałami przedszkolnymi
- Szkoła Podstawowa im. ppor. pilota Mariana Bełca w Jeruzalu

oraz placówki niepubliczne dotowane przez gminę, dla których organem prowadzącym są stowarzyszenia, należą do nich:

- Niepubliczne Przedszkole w Turowej Woli
- Zespół Wychowania Przedszkolnego w Jeruzalu

Organami prowadzącymi placówki niepubliczne są odpowiednio: Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Turowa Wola i Okolic oraz Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Kowiesy.

Tabela 12. Finanse oświaty

Nazwa	Rok 2020
Budżet oświaty ogółem, tym:	3.789.794,76
Subwencja oświatowa	2.458.579,00
Dotacje przekazane z budżetu państwa	145.294,30
Środki na realizację projektów w ramach Funduszy Unijnych i Programów Rządowych	139.457,00
Wkład własny gminy	1.046.464,46

Tabela 13. Struktura zatrudnienia w szkołach prowadzonych przez Gminę Kowiesy

Wyszczególnienie	Zatrudnienie		w tym:			
			nauczyciele		pozostali	
	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty
Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Kowiesach	31	26,73	25	21,60	6	5,13
Szkoła Podstawowa im. ppor. pilota Mariana Bełca w Jeruzalu	13	9,88	11	7,88	2	2
Ogółem	44	36,61	36	29,48	8	7,13

**Tabela 14. Liczba uczniów i oddziałów w szkołach i przedszkolach na terenie gminy
(rok szkolny 2019/2020)**

Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	W tym:								
			0 i poniżej 0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Kowiesach	12	232	50	39	23	29	12	37	42	X	X
Szkoła Podstawowa im. ppor. pilota Mariana Bełca w Jeruzalu	3	59	X	X	X	X	X	X	X	38	21
Niepubliczne Przedszkole w Turowej Woli	2	26	26								
Zespół Wychowania Przedszkolnego w Jeruzalu	1	11	11								
Ogółem	18	328	87	39	23	29	12	37	42	38	21

Tabela 15. Średnie wyniki uczniów w egzaminach zewnętrznych (egzamin po ósmej klasie szkoły podstawowej)

Szkoła	Przedmiot	Średnia punktów w %, rok szkolny 2019/2020				
		Liczba zdających	szkoła	powiat	województwo	kraj
Szkoła Podstawowa im. ppor. pilota Mariana Bełca w Jeruzalu	Język polski	21	48	56	58	59
	Matematyka	21	34	48	47	46
	Język angielski	21	30	48	54	54

1. Stypendia za wyniki w nauce

Dla uczniów z najlepszymi wynikami w nauce przyznawane są stypendia Wójta Gminy. Zgodnie z regulaminem stypendialnym w poprzednim roku szkolnym stypendia otrzymało 5 uczniów Szkoły Podstawowej w Kowiesach.

2. Stypendia socjalne

Rodzice uczniów szkół podstawowych, gimnazjum oraz szkół ponadgimnazjalnych mieli możliwość składania wniosku o przyznanie dla ucznia stypendium socjalnego. Stypendium mogło być przyznane

jeżeli dochód w rodzinie ubiegającej się nie przekraczał 528 zł netto na osobę. Pomoc tę otrzymało 33 uczniów w łącznej kwocie 39.125,85 zł.

3. *Bezpłatne podręczniki*

Ustawa podręcznikowa gwarantuje uczniom szkół podstawowych prawo do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych. W roku szkolnym 2020/2021 darmowe podręczniki i materiał ćwiczeniowe otrzymało 244 uczniów szkół podstawowych. Dotacja celowa przekazana na ten cel wynosiła 31.253,30 zł.

4. Programy i projekty realizowane ze środków pozabudżetowych:

W roku 2020 w szkole podstawowej w Kowiesach realizowany był projekt pn. „Nasze Ekologiczne Pracownie”, współfinansowany z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. W ramach projektu utworzono przy szkole punkt dydaktyczny „Zielona pracownia”, wyposażony w zadaszoną wiatę zamontowaną na terenie utwardzonym kostką brukową, stoły i ławy dla 25 osób. W punkcie dydaktycznym znajdują się również stanowiska merytoryczne, takie jak: ogródek zielony z gatunkami leczniczymi i przyprawowymi, stacja meteorologiczna, rabata z roślin kwiatowych miododajnych z domkiem dla owadów, oraz gry dydaktyczne, „Ogród kolorów”, „Róża kierunków”. „Zielona pracownia” pozwoli na prowadzenie zajęć dydaktycznych.

Całkowita wartość zadania wyniosła 55.000,00 złotych, z czego dofinansowanie WFOŚiGW to kwota 49 500,00 zł., wkład własny gminy to 5.500,00 zł.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Kowiesy

W związku z zaistniałą w Polsce sytuacją epidemiologiczną związaną z rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2 i zawieszeniem zajęć w szkołach w trybie stacjonarnym Gmina Kowiesy skorzystała z przygotowanych przez Ministerstwo Cyfryzacji programów, w ramach których można było otrzymać dofinansowanie do zakupu sprzętu niezbędnego w procesie zdalnego kształcenia, m.in. laptopów, tabletów, oprogramowania czy mobilnego dostępu do internetu. W ramach programów: „Zdalna Szkoła” i „Zdalna Szkoła+” zostało zakupionych 40 laptopów i 5 routerów z dostępem do Internetu dla obydwu szkół, funkcjonujących na terenie gminy. Sprzęt został udostępniony najbardziej potrzebującym uczniom, którzy mają trudności w komunikowaniu się podczas uczestniczenia w zdalnym nauczaniu. Łączna wartość wsparcia wyniosła 89.957 zł.

Powyższe działania zostały sfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Kowiesy

Dzięki pomocy Pani Doroty Powązki – radnej Gminy Kowiesy, Centralne Biuro Antykorupcyjne w odpowiedzi na złożone wnioski nieodpłatnie przekazało dla naszych szkół sprzęt komputerowy. Szkoła Podstawowa w Jeruzalu powiększyła swój majątek o 24 komputery stacjonarne i 10 laptopów. Wartość pozyskanego sprzętu to 85.735,13 zł. Szkoła Podstawowa w Kowiesach otrzymała 10 komputerów stacjonarnych i 5 laptopów o łącznej wartości 40.229,46 zł.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Szkoły Podstawowej w Kowiesach

W ramach zwiększenia części oświatowej subwencji ogólnej z 0,4% rezerwy, o które wnioskowała Gmina Kowiesy dofinansowano wyposażenie w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych w szkołach podstawowych. Wartość dofinansowania w roku 2020 wyniosła 65.008,00 złotych.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Szkoły Podstawowej w Kowiesach

6. Dowóz uczniów do szkół

Dowozem do dwóch szkół podstawowych objętych było 217 uczniów. Usługę przewozu świadczyło Przedsiębiorstwo PKS ze Skierniewic, wyłonione w drodze przetargu. Dowozy odbywały się trzema autobusami. Łączny koszt dowozu i sprawowanej opieki nad dowożonymi uczniami w roku ubiegłym wyniósł 143.621,36 zł.

W celu poprawy bezpieczeństwa uczniów przy wsiadaniu i wysiadaniu z autobusów przy Szkole Podstawowej w Kowiesach została wybudowana zatoczka autobusowa wraz z chodnikiem prowadzącym do szkoły.

Zdjęcie pochodzi z zasobów Urzędu Gminy

Obsługę działalności związanej z edukacją prowadzi Gminny Zespół Oświaty, w którym zatrudnione są 3 osoby (2,5 etatu). Kierownikiem Zespołu jest Pani Ewa Pawlak. Zespół obsługuje funkcjonujące na terenie gminy Kowiesy szkoły podstawowe oraz rozlicza dotacje przyznawane niepublicznym podmiotom, działającym w gminie w obszarze oświaty.

POMOC SPOŁECZNA

Zadania w zakresie pomocy społecznej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowiesach, który jest gminną jednostką organizacyjną. Ośrodek pomocy wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, co umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia dostosowywane są do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. GOPS realizuje zarówno zadania własne jak i zadania zlecone gminie z zakresu opieki społecznej.

Na koniec 2020 r. w GOPS zatrudnionych było 5 pracowników, w tym:

1. Kierownik GOPS - cały etat;
2. Pracownik socjalny - cały etat;
3. Starszy inspektor ds. świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, świadczeń wychowawczych, Dobry start - cały etat.
4. Główny księgowy - ½ etatu
5. Opiekunka środowiskowa - cały etat

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest Pani Sylwia Borowiec. Środki na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą ze środków budżetu Gminy Kowiesy i z dotacji rządowych, a zadania dzieli się na zadania własne i zadania zlecone.

Poniższa tabela przedstawia podział zadań i źródła finansowania w roku 2020.

Tabela 16. Podział zadań GOPS i źródła finansowania

Środki finansowe					
Otrzymane od Wojewody Łódzkiego			Otrzymane z budżetu Gminy Kowiesy		
	otrzymane	wykonane		Otrzymane	wykonane
Domy Pomocy Społecznej	-	-	Domy Pomocy Społecznej	90.000,00	73.557,60
Przemoc w rodzinie	-	-	Przemoc w rodzinie	3.600,00	1.162,50
Rodziny Zastępcze	-	-	Rodziny Zastępcze	66.400,00	51.887,66
Dobry Start	118.420,00	117.799,60	Dobry Start	500,00	27,14
Świadczenia wychowawcze	3.132.485,00	3.129.362,40	Świadczenia wychowawcze	-	-
Świadczenia rodzinne	1.406.554,00	1.372.623,00	Świadczenia rodzinne	23.300,00	7.187,54
Składka zdrowotna (SR)	29.330,00	27.837,50	Składka zdrowotna (SR)	-	-
Składka zdrowotna (zasilek stały)	7.792,00	7.791,60	Składka zdrowotna (zasilek stały)	-	-
Zasiłku okresowe	0,00	0,00	Zasiłki okresowe	-	-
Zasiłki celowe	-	-	Zasiłki celowe	20.000,00	17.675,00
Zasiłki stałe	86.574,00	86.573,76	Zasiłki stałe	-	-
Usługi opiekuńcze	-	-	Usługi opiekuńcze	56.000,00	50.166,23
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	23.120,00	23.120,00	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	-	-
Utrzymanie ośrodka	38.656,00	37.156,00	Utrzymanie ośrodka	212.930,00	162.646,56
Ogółem "Posiłek w szkole i w domu"	31.464,00	30.684,00	Ogółem "Posiłek w szkole i w domu"	15.000,00	15.000,00
Karta Dużej Rodziny	100,00	99,61	Karta Dużej Rodziny	-	-

Świadczeniami z pomocy społecznej są świadczenia pieniężne i świadczenia niepieniężne.

W 2020 roku zostały przyznane świadczenia w postaci:

Zasiłek celowy (przyznawany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej) - otrzymało 23 osoby na kwotę: 17.675,00 zł., w tym sprawienie pogrzebu – 1 osoba na kwotę 4.400,00 zł

Środki na zasiłki celowe pochodzą z budżetu Gminy.

Zasiłek okresowy (przysługuje ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, niemożliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego). W 2020 roku nie został przyznany zasiłek okresowy.

Środki finansowe na zasiłki okresowe pochodzą z budżetu Państwa.

Zasiłek stały (przysługuje osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, przy spełnieniu kryterium dochodowego) - zasiłek stały pobierało 14 osób na kwotę 86.573,76 zł.

Opłacanie składek na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające świadczenia w formie zasiłków stałych – 14 osób na kwotę 7.791,60 zł.

Środki finansowe na zasiłki stałe i opłacane od nich składki zdrowotne w całości pochodziły z budżetu Państwa.

Domy Pomocy Społecznej – z terenu Gniny przebywały 2 osoby – wydatkowana kwota 73.557,60 zł.

Środki w całości pochodziły z środków własnych Gminy.

Usługi opiekuńcze świadczone dla osób starszych w domu w 2020 roku skorzystały 2 osoby. Wartość tych świadczeń wyniosła 50.166,23 zł i została pokryta w całości z budżetu Gminy.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania w okresie sierpień – grudzień 2020 roku skorzystało dwoje dzieci autystycznych. Zrealizowano 299 godzin zajęć sensorycznych i logopedycznych. Wydano kwotę 23.120,00 zł., która to została wykorzystana na umowy zlecenia ze specjalistami. Środki finansowe pochodziły w całości z budżetu Państwa.

Wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, który wspiera gminy w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym, w Gminie Kowiesy skorzystało 24 uczniów i 33 rodzin (72 osoby). Łączna wartość udzielonych świadczeń wyniosła 45.684,00 zł, z czego kwota 30.684,00 zł z budżetu Państwa, kwota 15.000 zł pochodziło z budżetu Gminy.

Obok świadczeń realizowanych na mocy ustawy o pomocy społecznej przyznawane są także inne formy finansowego wsparcia osób i rodzin, przyznawane na podstawie odrębnych przepisów.

W ramach tych świadczeń powierzonych Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej realizowane były:

- zasiłki rodzinne i dodatki - przyznane 562 osobom na kwotę: 480.685,77 zł.;
- świadczenia opiekuńcze:
 - a) zasiłki pielęgnacyjne: uprawnionych 68 osób, wydano kwotę: 174.830,40 zł.,
 - b) świadczenia pielęgnacyjne: uprawnionych 21 osób, wydano kwotę: 423.091,63 zł.,
 - c) specjalny zasiłek opiekuńczy: uprawnionych 5 osób, wydano kwotę 29.140,00 zł.,
 - d) zasiłek dla opiekuna: uprawnionych osób: 0;
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka przyznana 18 uprawnionym na kwotę 18.000,00 zł.;
- świadczenie rodzicielskie: uprawnionych 7 osób, wydano kwotę: 58.191,60 zł;
- składki emerytalno – rentowe: uprawnionych 22 osoby, wydano kwotę: 93.788,85 zł;
- świadczenie z funduszu alimentacyjnego: uprawnionych 12 osób, wydano kwotę 59.258,19zł.
- świadczenia wychowawcze 500+: uprawnionych 510 osób, wydano kwotę 3.102.763,40 zł.
- świadczenie „Dobry start”: uprawnionych 380 osób, wydano kwotę 117.826,74 zł.

Środki pochodziły z budżetu państwa i budżetu gminy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził w 2020 roku postępowanie wobec 7 dłużników alimentacyjnych. Komornicy sądowi wyegzekwowali środki finansowe w kwocie 35.460,67 zł.

W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2019 roku Wójt Gminy powołał Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie. W skład

Zespołu wchodzi m. in.: pracownicy GOPS, przedstawiciele szkół z terenu gminy, pełnomocnik GKRPA, przedstawiciel służby zdrowia, dzielnicowy Rewiru Policji, kurator zawodowy. W 2020 roku 6 rodzin było objętych procedurą Niebieskiej Karty. W 2020 roku zakończono 4 procedury Niebieskiej Karty z powodu ustania przemocy w rodzinie lub uzasadnionego przypuszczenia zaprzestania dalszego stosowania przemocy w rodzinie.

W ramach rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowiesach w 2020 r. wydał 6 rodzinom KDR, tj. 11 rodzicom i 9 dzieciom. Gmina Kowiesy z tego tytułu nie ponosi żadnych kosztów.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowiesach przy współpracy ze Skierniewickim Stowarzyszeniem Rodzin Abstynenckich „AMETYST” w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) zapewnił 99 mieszkańcom (53 rodziny) spełniającym kryteria, pomoc żywnościową o łącznej wadze 5.360,85 kg i łącznej wartości 24.537,14 zł.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kowiesach istnieje konieczność uzupełnienia braków kadrowych w zakresie zatrudnienia pracownika socjalnego celem spełnienia wymogów określonych w ustawie o pomocy społecznej (art. 110 ust. 11 i 12 u. p. s).

W związku z obserwowaniem zjawiska starzenia się społeczeństwa, ważną potrzebą jest rozwój wsparcia usług opiekuńczych, których celem jest zapewnienie pomocy osobom zależnym, jak najdłuższe utrzymanie tych osób w środowisku zamieszkania.

GINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA – SAMORZĄDOWA INSTYTUCJA KULTURY

Gminna Biblioteka Publiczna w Kowiesach posiada osobowość prawną i samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową. W roku 2020 głównym źródłem finansowania Samorządowej Instytucji Kultury była dotacja Organizatora - Gminy Kowiesy.

Podstawowym zadaniem Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowiesach jest zapewnienie mieszkańcom dostępu do materiałów bibliotecznych oraz rozwijanie i zaspokajanie ich potrzeb edukacyjnych, kulturalnych, informacyjnych. Biblioteka gromadzi, opracowuje, udostępnia zbiory, udziela informacji oraz popularyzuje książkę i czytelnictwo. Biblioteka realizuje swoje zadania bezpośrednio w swojej siedzibie oraz za pośrednictwem filii w Woli Pękoszewskiej. Biblioteka zajmuje lokal o pow. 172 m², na parterze z podjazdem dla osób niepełnosprawnych, filia zajmuje lokal o pow. 30 m² przystosowany dla osób niepełnosprawnych w Świetlicy Wiejskiej.

Biblioteka oferuje: literaturę piękną dla dorosłych, literaturę piękną dla dzieci i młodzieży, literaturę popularnonaukową, księgozbiór podręczny, księgozbiór regionalny, lektury dla uczniów szkół podstawowych i szkół średnich, podręczniki dla studentów, audiobooki. Biblioteka główna i filia udostępnia użytkownikom łącznie 18 stanowisk komputerowych wraz z urządzeniami wielofunkcyjnymi oraz bezpłatny dostęp do Internetu a także usługi typu ksero, skan, wydruk. Biblioteka gromadzi też dokumenty życia społecznego Gminy Kowiesy (wycinki prasowe, foldery, zdjęcia, broszury, ulotki itp.).

W 2020 roku zakupiono 474 woluminów nowości wydawniczych, w tym 32 audiobooków z czego:

- 356 woluminów zakupiono ze środków Organizatora,
- 118 woluminów z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Według stanu na 31 grudnia 2020 r. biblioteka oferowała łącznie 10 381 książek, z czego 6 364 w siedzibie biblioteki głównej oraz 135 zbiory specjalne (audiobooki), w filii 4 017 książek. W roku 2020 zarejestrowano ogółem 509 czytelników, w tym w GBP w Kowiesach - 398 czytelników, w filii w Woli Pękoszewskiej - 111 czytelników. Największą grupę czytelników stanowią osoby do 15 roku życia, a najczęściej wypożyczanymi pozycjami jest literatura piękna dla dorosłych. W roku 2020 w bibliotece głównej i w filii zanotowano łącznie 5 203 odwiedzin. Na zewnątrz wypożyczono 6 555 książek, 420 czasopism i 27 audiobooków, na miejscu udostępniono 157 książek, 288 czasopism oraz udzielono 339 informacji. Przy stanowiskach komputerowych zanotowano 933 odwiedzin.

Głównym priorytetem działalności statutowej Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowiesach w 2020 roku była promocja biblioteki i czytelnictwa poprzez następujące działania:

- spotkania autorskie, w 2020 r. wskutek pandemii Covid-19 odbywały się w formie on-line,
- udział w programie Dyskusyjne Kluby Książki,
- udział w projekcie „Mała książka-wielki człowiek”,
- udział w programie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek”
- prelekcja na temat zdrowego stylu życia,
- indywidualna nauka obsługi komputera dla osób 50+,
- cotygodniowe spotkania Grupy Zabawowej czyli wspólna zabawa rodziców i dzieci poniżej 3 roku życia,
- kino objazdowe i spektakle teatralne,
- systematyczne wizyty w Zespołach Wychowania Przedszkolnego działających na terenie Gminy Kowiesy połączone z czytaniem i wypożyczaniem książek dzieciom, w ramach promocji czytelnictwa wśród najmłodszych,
- ćwiczenia dla kręgosłupa, odpłatne zajęcia jogi,
- udział w ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie,
- udział w programie: „Analiza funkcjonowania bibliotek”. Celem programu jest wdrożenie jednolitych metod oraz narzędzi systematycznej oceny działania bibliotek opartych na analizie i porównaniach danych statystycznych oraz wskaźników funkcjonalności w obrębie poszczególnych typów bibliotek, włączając w to badania satysfakcji odbiorców usług bibliotecznych,
- wyprawa rowerowa zorganizowana wspólnie ze Stowarzyszeniem Rozwoju Gminy Kowiesy pn. „Ścieżkami gminy Kowiesy”

W 2020 r. biblioteka prowadziła razem z Instytutem Książki z Krakowa badania czytelnictwa książek. W bibliotece odbyło się szkolenie bibliotekarzy powiatu skierniewickiego zorganizowane przez MBP w Skierniewicach: "Komunikacja i rozwiązywanie konfliktów, z krótkim uwzględnieniem asertywności".

Kontynuowano szkolenia w ramach projektu grantowego realizowanego przez Gminę Kowiesy „Podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców województw kujawsko-pomorskiego i łódzkiego”. W bibliotece realizowany był projekt Fundacji Akme pt. „Strefa nowych możliwości” skierowany do osób niezatrudnionych lub wykluczonych społecznie. Celem projektu jest zwiększenie zdolności do zatrudnienia i aktywnego udziału w życiu społecznym i zawodowym poprzez wsparcia indywidualne i szkolenia zawodowe podnoszące kwalifikacje oraz trzymiesięczne staże zawodowe lub zatrudnienie subsydiowane. W bibliotece głównej stworzono mini galerię prac artystów – amatorów, mieszkańców gminy Kowiesy. W filii eksponowano zdjęcia z wydarzeń lokalnych odbywających się w świetlicy wiejskiej w Woli Pękoszewskiej.

Gminna Biblioteka Publiczna w Kowiesach brała udział w dziesiątej edycji rankingu bibliotek „Rzeczpospolitej”, którego współorganizatorem jest Instytut Książki. Zajęła 149 miejsce na 816 bibliotek biorących udział w rankingu (4 miejsce w województwie łódzkim).

W Samorządowej Instytucji Kultury zatrudnione są 4 osoby na 3,25 etatu tj.: 1 etat – dyrektor biblioteki, 1 etat - młodszy bibliotekarz w filii w Woli Pękoszewskiej, 0,25 etatu - główny księgowy i bibliotekarz w bibliotece w Kowiesach - 1 etat. Funkcję dyrektora pełni pani Halina Anna Sikorska.

Dochody Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowiesach w 2020 roku wyniosły 274 455,00 zł, z czego dotacja z Gminy Kowiesy to kwota 264 980,00 zł (96,55% ogólnej wysokości dochodów), dotacja Biblioteki Narodowej– 3.300,00 zł, z tytułu wynajmu pomieszczeń na cele szkoleniowe pozyskano środki w wysokości 5.875,00 zł. Dochód z tytułu darowizny 300,00 zł.

Wydatki Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowiesach w roku 2020 wyniosły 274 458,26 zł, z czego 198 809,99 zł (72,44%) to wynagrodzenia i pochodne.

W miesiącu lutym odbyło się uroczyste otwarcie biblioteki po rozbudowie i remoncie, połączone z jubileuszem 70-lecia istnienia biblioteki. Gościliśmy przedstawicieli Instytutu Książki, Starostwa Powiatowego, przedstawicieli władz krajowych i samorządowych, bibliotekarzy, sympatyków biblioteki. Spotkanie uświetnił występ uczniów Szkoły Podstawowej z Kowies i z Jeruzala pod kierunkiem pani Marii Cygan.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Gminnej Biblioteki Publicznej

Biblioteka od 2020 roku jest biblioteką, która spełnia kryteria Certyfikatu Biblioteka+. Certyfikat Biblioteka+ jest znakiem jakości gminnej biblioteki publicznej, Certyfikat stwierdza, że gminna **biblioteka publiczna funkcjonuje zgodnie z najlepszymi światowymi standardami zarówno pod względem infrastruktury, wykorzystania nowoczesnych technologii, jak i obsługi czytelnika.**

REALIZACJA STRATEGII, PROGRAMÓW I PLANÓW

W 2020 roku w Gminie Kowiesy obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

- Strategia Rozwoju Gminy Kowiesy na lata 2016-2022, przyjęta uchwałą Nr XXIV/137/16 Rady Gminy Kowiesy z dnia 30 grudnia 2016 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kowiesy, zatwierdzone uchwałą Nr XXXV/184/10 Rady Gminy Kowiesy z dnia 22 kwietnia 2010 roku;
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kowiesy na lata 2017-2023 - Uchwała Nr XXVII/154/17 Rady Gminy Kowiesy z dnia 30 marca 2017 r.

- Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Kowiesy na lata 2018-2020 - Uchwała Nr XL/231/18 Rady Gminy Kowiesy z dnia 29 maja 2018;
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Kowiesy na rok 2020 - Uchwała Nr XV/78/19 Rady Gminy Kowiesy z dnia 30 grudnia 2019 r.;
- Program współpracy Gminy Kowiesy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2020 – Uchwała nr XIV/66/19 Rady Gminy Kowiesy z dnia 28 listopada 2019 r.;
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kowiesy w 2020 roku - Uchwała Nr XVII/90/19 Rady Gminy Kowiesy z dnia 27 lutego 2020 r.;

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym podstawowym celem działania każdego samorządu jest jak najlepsze zaspokajanie indywidualnych i zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej oraz zapewnienie jej jak najwyższego standardu życia. Znaczącą funkcję pomocniczą dla osiągnięcia tego celu ma opracowanie i wdrożenie strategii rozwoju danej Gminy. W gminie Kowiesy obowiązuje Strategia Rozwoju Gminy Kowiesy na lata 2016 – 2022, przyjęta uchwałą Nr XXIV/137/16 RADY Gminy Kowiesy z dnia 30 grudnia 2016 r. W strategii sformułowane zostały długofalowe cele, kierunki rozwoju i działania oraz podmioty odpowiedzialne za wdrożenie i monitoring prawidłowości realizacji założeń.

Powyższy dokument stanowi koncepcję rozwoju i wytycza kierunki działania, jest też niezbędnym dokumentem do efektywnego wykorzystania wszystkich możliwości, jakie stwarzają środki strukturalne. Jest instrumentem stymulującym procesy społeczno-gospodarcze, zachodzące na terenie gminy, a w szczególności:

- określa kierunki rozwoju gminy,
- stanowi plan będący podstawą do podejmowania decyzji rozwojowych,
- zapewnia spójność podejmowanych przez władze samorządowe decyzji,
- pozwala na lepsze zagospodarowanie zasobów gminy.

Czas realizacji zadań, o których mowa w Strategii zawiera się w okresie programowania Unii Europejskiej i obejmuje okres do 2022 roku. Zawiera ona główne cele rozwojowe gminy oraz sposoby prowadzące do ich realizacji. Strategia koncentruje się na podstawowych i najważniejszych problemach gminy, warunkujących jej rozwój społeczny i gospodarczy.

Rada Gminy Kowiesy, przyjmując powyższy dokument, wyznaczyła obszary priorytetowe, w ramach których nakreśliła cele do osiągnięcia w wyznaczonym okresie czasowym. Zgodnie z zapisami Strategii najważniejszymi obszarami dla władz samorządowych są: infrastruktura, kapitał społeczny, środowisko i ład przestrzenny, gospodarka, turystyka i rekreacja oraz usługi publiczne i bezpieczeństwo.

W obszarze *infrastruktura* wyznaczono cel strategiczny *Podniesienie poziomu dostępności infrastruktury technicznej* i trzy cele operacyjne: rozwój infrastruktury technicznej poprawiającej jakość życia mieszkańców; zwiększenie wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej w gminie oraz rozwój

infrastruktury edukacyjnej, w ramach których wskazano kierunki interwencji i działania zmierzające do osiągnięcia zaplanowanych celów:

**ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ POPRAWIAJĄCEJ
JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW**

Kierunek interwencji	Działania	Okres realizacji (zaplanowany w strategii)
Poprawa dostępności do wody	Budowa sieci wodociągowej (zakończenie wodociągowania gminy)	2017-2022 (inwestycja realizowana, planowane zakończenie październik 2021 r.)
	Remont stacji uzdatniania wody	2020-2022
	Remont sieci wodociągowej	
	Budowa zbiorczych systemów oczyszczania ścieków dla budynków użyteczności publicznej	2018-2022 (inwestycja realizowana, planowane zakończenie październik 2021 r.)
	Wspieranie rozwoju przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy	2018-2022
Tworzenie warunków do spędzania czasu wolnego	Remont/rozbudowa/przebudowa /nadbudowa świetlic wiejskich	2017-2022 (inwestycja zrealizowana w 2020 r.)
	Rozbudowa budynku biblioteki gminnej	2017-2018 (zadanie wykonane w 2019 r.)
	Budowa i modernizacja boisk sportowych	2018-2020 (budowa boiska przy szkole wykonana w 2019)
	Budowa boiska do piłki siatkowej	2018-2019
	Budowa/modernizacja placów zabaw, siłowni zewnętrznych i wewnętrznych	2017-2022 (realizowane sukcesywnie)

ZWIĘKSZENIE WEWNĘTRZNEJ I ZEWNĘTRZNEJ DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ W GMINIE

Kierunek interwencji	Działania	Okres realizacji
Sprawny system transportowy	Rozbudowa i modernizacja sieci dróg gminnych z infrastrukturą towarzyszącą	2016-2022 (realizowane sukcesywnie)
	Wspieranie działań w zakresie rozbudowy i modernizacji sieci dróg powiatowych z infrastrukturą towarzyszącą	2017-2022 (realizowane sukcesywnie)
	Budowa chodników przy drogach gminnych	2020-2022
	Współpraca z podmiotami zewnętrznymi w celu zwiększenia dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców	2016-2022
Bezpieczny system transportowy	Budowa/modernizacja oświetlenia ulicznego	2019-2022 (realizowane sukcesywnie)
	Wspieranie działań w zakresie budowy chodników przy drogach powiatowych	2018-2022
	Bezpieczne i estetyczne przystanki autobusowe poprzez zakup i remonty wiat przystankowych	2016-2022 (realizowane sukcesywnie)

ROZWÓJ INFRASTRUKTURY EDUKACYJNEJ

Kierunek interwencji	Działania	Okres realizacji
Poprawa dostępności do edukacji	Rozbudowa i przebudowa Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Kowiesach (z częścią przedszkolną)	2017-2022 (inwestycja zakończona w 2019 r.)
	Remont szkół gminnych	2018-2022
	Tworzenie pracowni edukacyjnych	2016-2022 (realizowane sukcesywnie)
Poprawa dostępności do infrastruktury sportowej i rekreacyjnej	Budowa boiska wielofunkcyjnego przy szkole podstawowej w Kowiesach	2018-2022 (zrealizowano w 2019 r.)
	Budowa boiska przy Niepublicznej Szkole Podstawowej w Turowej Woli	2018-2020
	Budowa miejsca rekreacji przy Niepublicznej Szkole Podstawowej w Turowej Woli	2018-2020 (zrealizowane częściowo w 2018)

W obszarze *Kapitał społeczny* wyznaczono cel strategiczny *Zapewnienie warunków do rozwoju kapitału społecznego* i cztery cele operacyjne: *Rozwój potencjału intelektualnego w gminie*, *Rozwój potencjału społecznego w gminie*, *Rozwój kulturalny i zachowanie dziedzictwa kulturowego* oraz *Społeczeństwo informacyjne*. Kierunki interwencji i zaplanowane działania przedstawiają poniższe tabele:

ROZWÓJ POTENCJAŁU INTELEKTUALNEGO W GMINIE

Kierunek interwencji	Działania	Okres realizacji
Wspieranie rozwoju indywidualnych umiejętności uczniów	Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, w tym wyrównujących szanse edukacyjne w Kowiesach	2016-2022
	Innowacyjne formy kształcenia (np. e-edukacja)	2016-2022
	Wspieranie programów autorskich nauczania	2016-2022
	System stypendialny dla najzdolniejszych uczniów	2016-2022 (realizowane sukcesywnie)
	Promocja czytelnictwa w gminie	2016-2022 (realizowane cyklicznie)
Wspieranie działań na rzecz aktywizacji i reorientacji zawodowej bezrobotnych	Współpraca z PUP	2016-2022 (realizacja na bieżąco)
	Inicjowanie szkoleń na rzecz bezrobotnych	2016-2022
	Wspieranie działań na rzecz reorientacji zawodowej osób wykluczonych	2016-2022

ROZWÓJ POTENCJAŁU SPOŁECZNEGO W GMINIE

Kierunek interwencji	Działania	Okres realizacji
Wspieranie działalności organizacji pozarządowych w gminie	Pomoc w tworzeniu i funkcjonowaniu organizacji pozarządowych (stowarzyszenia, fundacje)	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Konkursy na realizację zadań publicznych	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
Włączenie mieszkańców w działalność na rzecz rozwoju Gminy	Wspieranie i inicjowanie działań na rzecz podnoszenia aktywności społecznej w gminie	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Wspieranie inicjatyw lokalnych w zakresie realizacji zadań publicznych	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Wspieranie realizacji zadań w ramach funduszy sołeckich	w roku 2020 fundusz sołecki nie został wyodrębniony

ROZWÓJ KULTURALNY I ZACHOWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Kierunek interwencji	Działania	Okres realizacji
Dbłość o zabytki	opracowanie i realizacja Gminnego Programu opieki nad zabytkami	2016-2022
	Inicjowanie i wspieranie działań organizacji pozarządowych i mieszkańców w zakresie odnawiania kapliczek i krzyży przydrożnych	2016-2022
Tworzenie warunków do rozwoju kultury w gminie poprzez inwestycje infrastrukturalne	Rozbudowa Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowiesach	2017-2018 (wykonane w 2019 r.)
	Remont świetlicy wiejskiej w Starym Wylezinie	2017-2022 (wykonane)
	Nadbudowa i przebudowa strażnicy OSP w Lisnej na cele społeczno-kulturalne mieszkańców	2017-2022 (wykonano w 2020 r.)
	Doposażenie świetlic wiejskich	2016-2022 (realizowane sukcesywnie)
Inicjowanie i promowanie wydarzeń kulturalnych	Wspieranie organizacji pozarządowych i grup nieformalnych w organizacji imprez kulturalnych	2016-2022 (z uwagi na pandemię działanie nie było realizowane w roku 2020)
	Organizowanie i wspieranie zajęć w świetlicach wiejskich	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Wspieranie lokalnych twórców	2016-2022

SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Kierunek interwencji	Działania	Okres realizacji
Budowanie i upowszechnianie społeczeństwa informacyjnego	Wspieranie rozwoju sieci szerokopasmowego dostępu do internetu	2016-2022 (realizowane sukcesywnie)
	Walka z wykluczeniem cyfrowym poprzez organizowanie dostępu do internetu w instytucjach publicznych	2016-2022
Edukacja na rzecz społeczeństwa informacyjnego	Podnoszenie kompetencji cyfrowych wśród uczniów	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Szkolenia dla mieszkańców z zakresu obsługi komputerów	2016-2022 (realizowane sukcesywnie)
	Kształcenie nauczycieli z kompetencji cyfrowych	2016-2022

W obszarze *Środowisko i ład przestrzenny* wyznaczono cel strategiczny *Czyste środowisko przyrodnicze* i dwa cele operacyjne: *Ochrona przyrody oraz zachowanie środowiska naturalnego* oraz *Poprawa estetyki i ład przestrzenny w gminie*. Określone kierunki interwencji i zaplanowane działania przedstawiają poniższe tabele:

OCHRONA PRZYRODY ORAZ ZACHOWANIE ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Kierunek interwencji	Działania	Okres realizacji
Racjonalne korzystanie z zasobów wodnych	Budowa nowych sieci wodociągowych (zakończenie wodociągowania gminy)	2017-2022 (inwestycja realizowana, planowane zakończenie październik 2021)
	Remonty istniejących Stacji Uzdatniania wody i sieci wodociągowych	2018-2022
	Renowacja stawów	2018-2022 (realizowane sukcesywnie)
Działania z zakresu oczyszczania ścieków	Organizowanie zbiorczych oczyszczalni dla budynków użyteczności publicznej	2018-2022 (realizowane sukcesywnie)
	Wspieranie mieszkańców w zakresie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	2017-2022
Zwiększenie efektywności energetycznej i wspieranie przedsięwzięć z zakresu wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Wspieranie działań w zakresie modernizacji istniejących i budowy nowych sieci przesyłowych	2016-2022 (realizowane sukcesywnie)
	Budowa nowych i modernizacja istniejących punktów oświetlenia ulicznego	2016-2022 (realizowane sukcesywnie)
	Wspieranie mieszkańców w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w indywidualnych gospodarstwach domowych	2016-2022 (zaplanowane złożenie wniosku w roku 2021)
	Działania edukacyjne i popularyzatorskie w zakresie efektywności energetycznej i zrównoważonego rozwoju	2016-2022

Kierunek interwencji	Działania	Okres realizacji
Działania zmierzające do ograniczenia emisji substancji szkodliwych przez transport drogowy	Budowy, przebudowy i remonty dróg gminnych	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	wspieranie budowy, przebudowy, remontów dróg powiatowych	2016-2022 (realizowane sukcesywnie)
Racjonalna gospodarka odpadami komunalnymi	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Podejmowanie działań poprawiających selektywną zbiórkę odpadów	2016-2022
Inicjowanie i organizowanie wydarzeń promujących walory przyrodnicze	Kampanie edukacyjno-promocyjne z zakresu ekologii i ochrony środowiska	2016-2022
	Współpraca z Bolimowskim Parkiem Krajobrazowym w zakresie zachowania obszarów chronionych	2016-2022 (realizowane na bieżąco)

POPRAWA ESTETYKI I ŁADU PRZESTRZENNEGO W GMINIE

Kierunek interwencji	Działania	Okres realizacji
Podniesienie standardu istniejących ogólnodostępnych miejsc kulturalno-integracyjnych	Nadbudowa i przebudowa strażnicy OSP w Lisnej na potrzeby społeczno-kulturalne mieszkańców	2017-2019 (zadanie zrealizowane w roku 2020)
	Remont świetlicy wiejskiej w Starym Wylezinie	2017-2022 (zrealizowane)
	Budowa grillowni	2017-2022 (realizowane na bieżąco)
Stworzenie ofert spędzania wolnego czasu poprzez zagospodarowanie miejsc rekreacji dla dzieci i dorosłych	Tworzenie terenów rekreacyjnych poprzez budowę placów zabaw, siłowni wewnętrznych i zewnętrznych	2018-2022 (realizowane na bieżąco)
	Budowa boisk i infrastruktury towarzyszącej (trybuny, oświetlenie)	2017-2022 (realizowane w miarę możliwości pozyskania środków zewnętrznych)
Sprawny system informacji przestrzennej	Montaż i wymiana tablic ogłoszeniowych w sołectwach	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Montaż tablic kierunkowych do miejscowości o rozproszonej zabudowie	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Montaż tablic kierunkowych do budynków użyteczności publicznej	2016-2022
Działania wpływające na poprawę estetyki w gminie	Remont budynku urzędu gminy	2018-2022
	Budowa parkingu przy urzędzie gminy	2018-2022
	Organizowanie konkursów	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
Wykorzystanie założeń zawartych w Studium Uwarunkowań i Zagospodarowania Przestrzennego Gminy	Uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy. Zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	2016-2022 (realizowane na bieżąco)

W obszarze *Gospodarka* wyznaczono cel strategiczny *Wspieranie i rozwój przedsiębiorczości* i dwa cele operacyjne: *Rozwój potencjału gospodarczego gminy oraz Promocja działalności gospodarczej w gminie*. Określone kierunki interwencji i zaplanowane działania przedstawiają poniższe tabele:

ROZWÓJ POTENCJAŁU GOSPODARCZEGO GMINY

Kierunek interwencji	Działania	Okres realizacji
Tworzenie sprzyjających warunków do rozwoju przedsiębiorczości	Poprawa stanu infrastruktury technicznej (drogi, wodociągi, oświetlenie itp.)	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Poprawa dostępności do edukacji (inwestycje w infrastrukturę)	2016-2022 (realizowane sukcesywnie)
	Wspieranie rozwoju indywidualnych umiejętności uczniów	2016-2022
	Planowanie przestrzenne przyjazne dla inwestorów	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Polityka podatkowa sprzyjająca rozpoczynaniu działalności gospodarczej	2016-2022
	Ułatwienia administracyjno-organizacyjne	2016-2022
	Wspieranie lokalnych inicjatyw gospodarczych	2016-2022
	Pomoc w aplikowaniu o środki unijne	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
Wzrost konkurencyjności gospodarstw rolnych i sadowniczych	Podnoszenie kompetencji rolników i sadowników	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Pomoc w aplikowaniu o środki unijne	2016-2022
	Wsparcie organizacyjne procesów tworzenia się grup producenckich	2016-2022
Optymalne warunki do rozwoju agroturystyki	Rozwój i poprawa jakości infrastruktury rekreacyjnej, sprzyjającej rozwojowi agroturystyki	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Wsparcie organizacyjne i pomoc w aplikowaniu o środki unijne	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Współpraca z Bolimowskim Parkiem Krajobrazowym	2016-2022 (realizowane na bieżąco)

PROMOCJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W GMINIE

Kierunek interwencji	Działania	Okres realizacji
Wparcie działalności gospodarczej gminy poprzez systemowe działania promocyjne	Wykorzystanie lokalnych mediów do działań promujących potencjał gospodarczy	2016-2022
	Promowanie firm i przedsiębiorstw na targach i imprezach lokalnych, regionalnych i krajowych	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Wykorzystanie różnych nośników informacji do promocji przedsiębiorczości w gminie (strona www, foldery, ulotki itp.)	2016-2022

W obszarze *Turystyka i rekreacja* wyznaczono cel strategiczny *Podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy* i dwa cele operacyjne: *Rozwój oferty rekreacyjnej i sportowej oraz Rozwój i promocja turystyki*. Określone kierunki interwencji i zaplanowane działania przedstawiają poniższe tabele:

ROZWÓJ OFERTY REKREACYJNEJ I SPORTOWEJ

Kierunek interwencji	Działania	Okres realizacji
Poszerzanie oferty rekreacyjnej i sportowej w gminie	Tworzenie miejsc do spędzania czasu wolnego (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne i wewnętrzne)	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Wspieranie mieszkańców i przedsiębiorców w działalnościach związanych z rekreacją	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Wspieranie inicjatyw aktywizujących mieszkańców do czynnego wypoczynku	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
Promocja zdrowego stylu życia	Organizowanie kampanii promujących zdrowy styl życia	2016-2022

ROZWÓJ I PROMOCJA TURYSTYKI

Kierunek interwencji	Działania	Okres realizacji
Podejmowanie działań poprawiających atrakcyjność turystyczną obszaru	Współpraca z innymi podmiotami w zakresie wytyczania nowych i znakowania istniejących szlaków pieszych i rowerowych.	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Wspieranie działalności gospodarczej która przyczyni się do poszerzenia oferty turystycznej gminy	2016-2022
	Wspieranie mieszkańców w podejmowaniu działalności agroturystycznej	2016-2022
Działania promujące turystykę	Organizacja imprez promujących atrakcje turystyczne gminy	2016-2022
	Udział w imprezach lokalnych i ponadlokalnych	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Wydawanie folderów i broszur informacyjnych	2016-2022
	Promowanie turystyki na stronach internetowych	2016-2022

W obszarze *Usługi publiczne i bezpieczeństwo* wyznaczono cel strategiczny *Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych i bezpieczeństwa* i trzy cele operacyjne: *Rozwój cyfryzacji administracji i e-usług*, *Zwiększenie bezpieczeństwa społecznego w gminie* oraz *Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego*. Określone kierunki interwencji i zaplanowane działania przedstawiają poniższe tabele:

ROZWÓJ CYFRYZACJI ADMINISTRACJI I E-USŁUG

Kierunek interwencji	Działania	Okres realizacji
Usprawnienie obsługi mieszkańców gminy poprzez rozwój cyfryzacji i e-usług	Wdrożenie elektronicznego zarządzania dokumentami	2016-2022
	Budowa e-usług w ramach Urzędu Gminy Kowiesy	2016-2022
Podnoszenie kwalifikacji kadr w zakresie informatyzacji gminy i obsługi mieszkańców	Organizowanie szkoleń i kursów dla pracowników urzędu i jednostek organizacyjnych	2016-2022 (realizowane na bieżąco)

ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA SPOŁECZNEGO W GMINIE

Kierunek interwencji	Działania	Okres realizacji
Działania na rzecz edukacji	Inwestycje w infrastrukturę szkolną i przedszkolną	2016-2022 (realizowane sukcesywnie)
	Doposażenie placówek oświatowych i edukacyjnych w niezbędny sprzęt	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Zapewnienie miejsc opieki przedszkolnej	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Wspieranie rozwoju kadry nauczycielskiej	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Rozwój oferty zajęć dodatkowych i pozalekcyjnych	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
Działania na rzecz ochrony zdrowia	Zapewnienie dostępu do lekarzy specjalistów w miejscu zamieszkania	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Rozwój profilaktyki zdrowotnej oraz promowanie zdrowego trybu życia poprzez udział gminy w regionalnych i krajowych programach zdrowotnych	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
Działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych	Inicjowanie działań na rzecz opieki nad ludźmi starszymi i niepełnosprawnymi	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Wsparcie działań organizacji pozarządowych na rzecz rozwiązywania problemów społecznych i środowiskowych	2016-2022 (realizowane na bieżąco)

Kierunek interwencji	Działania	Okres realizacji
	Wspieranie inicjatyw służących walce z wykluczeniem społecznym	2016-2022
	Akcje informacyjne i promocyjne mające na celu podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie problemów społecznych	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
Podnoszenie kompetencji kadr opieki społecznej	Udział w szkoleniach	2016-2022 (realizowane na bieżąco)

POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

Kierunek interwencji	Działania	Okres realizacji
Poprawa bezpieczeństwa poprzez inwestycje w infrastrukturę	Inwestycje drogowe poprawiające bezpieczeństwo	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Inwestycje w oświetlenie uliczne	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Wspieranie OSP w zakresie remontów strażnic oraz doposażenia w sprzęt	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Wspieranie policji w zakresie doposażenia sprzętowego	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
Podniesienie świadomości mieszkańców dot. zagrożeń i niwelowania ich skutków	Wspieranie działań prewencyjnych	2016-2022
	Organizowanie i wspieranie działań edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży na rzecz bezpieczeństwa	2016-2022 (realizowane na bieżąco)
	Organizowanie i wspieranie działań edukacyjnych wśród mieszkańców na rzecz bezpieczeństwa	2016-2022 (realizowane na bieżąco)

Zaplanowane w Strategii działania realizowane są sukcesywnie przez wszystkie lata jej obowiązywania zarówno przez samorząd gminny, jak i przez inne podmioty, w tym: jednostki organizacyjne gminy, jednostki pomocnicze gminy, a także organizacje pozarządowe i grupy nieformalne działające na terenie gminy. Środki finansowe pochodziły z budżetu Gminy oraz różnych dostępnych programów pomocowych, ogłaszanych przez podmioty, finansowane ze środków krajowych i unijnych. W roku 2020 udało się wiele przedsięwzięć wykonać.

FUNDUSZ SOŁECKI

W ramach Funduszu sołeckiego w roku 2020 zrealizowano następujące zadania:

1. Borszyce-Wola Pękoszewska – wykonanie projektu przebudowy drogi relacji Wola Pękoszewska-Niemieryczew, utwardzenie kostką brukową terenu pod altaną, zakup mostka pływającego;
2. Budy Chojnackie – wykonanie progu zwalniającego i oczyszczenie rowu;

3. Chełmce - remont drogi (masa bitumiczna);
4. Chojnata – zaplanowane zadanie budowy oświetlenia ulicznego nie zostało wykonane;
5. Chojnatka – remont drogi (masa bitumiczna), zakup tabliczki kierunkowej;
6. Chrzczonowice – remont dróg poprzez utwardzenie destruktem, zakup materiałów do naprawy placu zabaw i kostki brukowej pod altanę, zakup znaków drogowych;
7. Franciszków – przygotowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi relacji Kowiesy-Franciszków-Ulaski;
8. Jakubów - remont drogi poprzez utwardzenie destruktem;
9. Jeruzal – Wólka Jeruzalska – wymiana furtki i bramy wjazdowej przy świetlicy, montaż instalacji elektrycznej w altanie, zakup i montaż klimatyzatorów, bieżące utrzymanie świetlicy i terenu wokół, montaż lampy solarnej;
10. Kowiesy-Wymysłów – przygotowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi relacji Kowiesy-Franciszków-Ulaski, zakup stacjonarnych koszy na śmieci;
11. Lisna – doposażenie świetlicy wiejskiej (sprzęt AGD, meble kuchenne, wyposażenie gastronomiczne);
12. Michałowice – remont dróg poprzez utwardzenie kruszywem, zakup luster drogowych, utwardzenie kostką brukową terenu pod altanę;
13. Nowy Lindów – remont drogi (beton asfaltowy);
14. Nowy Wylezin – Janów – bieżąca konserwacja urządzeń i utrzymanie placu zabaw, remont drogi w Janowie destruktem asfaltowym;
15. Paplin – remont odcinka drogi poprzez wykonanie nakładki z masy bitumicznej, wykonanie ogrodzenia placu zabaw;
16. Paplinek – utwardzenie poboczy masą bitumiczną;
17. Pękoszew – remont odcinka drogi poprzez wykonanie nakładki z masy bitumicznej;
18. Stary Wylezin – wykonanie ogrodzenia przy świetlicy wiejskiej;
19. Turowa Wola – remont drogi poprzez utwardzenie kruszywem, urządzenie boiska (przygotowanie terenu, zakup nawozów, mieszanki traw, materiałów do nawodnienia i roślin ozdobnych), zakup barier ogrodzeniowych;
20. Ulaski - remont odcinka drogi poprzez wykonanie nakładki z masy bitumicznej;
21. Wędrogów - remont odcinka drogi poprzez wykonanie nakładki z masy bitumicznej;
22. Wycinka Wolska - remont odcinka drogi poprzez wykonanie nakładki z masy bitumicznej;
23. Zawady - remont odcinka drogi poprzez wykonanie nakładki z masy bitumicznej.

Tabela 17. Środki wydatkowane w ramach Funduszu sołeckiego w 2020 roku

Lp.	Sołectwo	Kwota funduszu (zaplanowana)	Kwota wydatkowana	Pozostało
1.	Borszyce-Wola Pękoszewska	27103,00 zł	27100,00	3,00
2.	Budy Chojnackie	10 493,00	9687,48	805,52
3.	Chełmce	13 169,00	13 169,00	0,00
4.	Chojnata	12 277,00	0,00	12 277,00

Lp.	Sołectwo	Kwota funduszu (zaplanowana)	Kwota wydatkowana	Pozostało
5.	Chojnarka	11 470,00	11 383,16	86,84
6.	Chrzczonowice	18 564,00	18 168,54	395,46
7.	Franciszków	9 983,00	9 983,00	0,00
8.	Jakubów	10 280,00	10 280,00	0,00
9.	Jeruzal-Wółka Jeruzalska	17 714,00	17 714,00	0,00
10.	Kowiesy –Wymysłów	20 688,00	20 688,00	0,00
11.	Lisna	12 532,00	12 525,35	6,65
12.	Michałowice	11 725,00	11 012,20	712,80
13.	Nowy Lindów	11 130,00	11 130,00	0,00
14.	Nowy Wylezin-Janów	14 613,00	14 609,48	3,52
15.	Paplin	15 888,00	15 888,00	0,00
16.	Paplinek	10 025,00	10 025,00	0,00
17.	Pękoszew	10 790,00	10 790,00	0,00
18.	Stary Wylezin	15 548,00	15 548,00	0,00
19.	Turowa Wola	14 316,00	14 309,23	6,77
20.	Ulaski	11 512,00	11 512,00	0,00
21.	Wędrogów	14 019,00	14 019,00	0,00
22.	Wycinka Wolska.	10 662,00	10 662,00	0,00
23.	Zawady	15 463,00	15 463,00	0,00
	Razem	319 964,00	305 666,44	14 297,56

Z analizy wydatków w ramach funduszu sołeckiego widać, że większość środków sołectwa przeznaczają na zadania związane z infrastrukturą drogową, w tym remonty dróg (utwardzanie destruktem, kruszywem, nakładką z masy bitumicznej lub z betonu asfaltowego), czyszczenie rowów, wykonanie projektów na przebudowy dróg. Sołectwa, na których terenie funkcjonują świetlice wiejskie część środków wydatkują na bieżące utrzymanie świetlic, altan grillowych, placów zabaw oraz na wyposażenie w sprzęt AGD. Te jednostki pomocnicze, które mają grunty wspólnot wiejskich lub będące własnością gminy, zakupują altany, urządzają mini boiska.

Dla mieszkańców wyodrębnienie funduszu sołeckiego jest traktowane jako stworzenie możliwości ich udziału w decyzje, podejmowane przez organy gminy. Z punktu widzenia samorządu fundusz sołecki to rozdrobnienie działań i wydatkowanie środków publicznych nie tylko na niezbędne potrzeby. Stąd też w roku 2020 została podjęta uchwała o niewyodrębnianiu funduszu na rok następny.

OPIS NAJWAŻNIEJSZYCH ZREALIZOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ

Rozbudowa drogi Lisna – Paplinek – Chrzczonowice

W ramach **Funduszu Dróg Samorządowych na lata 2019-2028** wykonana została inwestycja w zakresie infrastruktury drogowej pn.: „**Rozbudowa drogi gminnej Nr 115153E Lisna – Paplinek – Chrzczonowice**”. Realizacja obejmowała rozbudowę drogi gminnej relacji Nr 115153E relacji Lisna – Paplinek – Chrzczonowice o łącznej długości 1000 m. Wykonano jedną dwukierunkową jezdnię o nawierzchni z betonu asfaltowego o szerokości 3,50-4,00 m wraz z mijankami, obustronne pobocza o szerokości 0,75 m, zjazdy oraz komplet oznakowania pionowego drogi.

Łączna długość drogi wynosi 4,961 km. Zadanie podzielone na trzy etapy realizacji. W 2018 roku wykonano I odcinek drogi o długości 1,5 km od strony Chrzczonowic. Odcinek zrealizowany w roku 2020 stanowi II etap inwestycji. Do zrealizowania zostało jeszcze ok. 2.400 m drogi, na które Gmina Kowiesy będzie próbowała pozyskać środki zewnętrzne w kolejnych latach.

Wartość zadania ogółem wyniosła **635.256,62 zł**, kwota dotacji - **476.442,00 zł**, wkład własny - **158.814,62 zł**.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Kowiesy

Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach: Wędrogów, Chrzczonowice, Lisna Pękoszew, Wycinka Wolska, Borszyce, Kowiesy, Franciszków, Zawady, Chojnatka, Michałowice, Jakubów, Ulaski, Turowa Wola, Wola Pękoszewska, Budy Chojnackie, Chojnata oraz budowa ekologicznej oczyszczalni ścieków dla budynków użyteczności publicznej w Kowiesach.

W sierpniu 2019 r. Gmina Kowiesy złożyła wniosek o dofinansowanie zadania w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i oszczędzanie energii”, objętego programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, przewidziana jest na lata 2020-2021. Kosztorysowa wartość całkowita projektu wynosiła 3.991.138,51 zł., wnioskowana kwota pomocy: 1.999.787 zł. W efekcie pozyskanego dofinansowania oraz zakończonej procedury przetargowej Gmina Kowiesy w kwietniu 2020 r. podpisała umowę z wykonawcami sieci wodociągowej oraz oczyszczalni ścieków dla budynków Urzędu Gminy oraz GOPS/Biblioteki. Wartość robót związana z budową sieci wodociągowej wyniosła łącznie 3.233.499, z podziałem na etap I budowy sieci wodociągowej: 1.551.647 i etap II budowy sieci wodociągowej: 1.681.851. Wartość robót związana z budową oczyszczalni ścieków wyniosła 123.000 zł. W roku 2020 r. zrealizowano pierwszy etap robót obejmujący wykonanie sieci wodociągowej PVC i PEHD Ø110 oraz Ø160 o łącznej długości 16238,0 m, wraz z hydrantami p.poż., zasuwami i robotami towarzyszącymi.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Kowiesy

Remont drogi gminnej Nr 115159E w miejscowości Franciszków

W ramach **Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych** Gmina Kowiesy wykonana została inwestycja w zakresie infrastruktury drogowej pn.: „**Remont drogi gminnej Nr 115159E w miejscowości Franciszków**”. Realizacja obejmowała remont drogi gminnej relacji Nr 115159E relacji Kowiesy – Franciszków – Ulaski o łącznej długości 420 m. W ramach realizowanego projektu wykonano jedną dwukierunkową jezdnię o nawierzchni z betonu asfaltowego o szerokości 4,50 m wraz z mijankami, obustronne pobocza o szerokości do 0,75 m. Wartość zadania ogółem wyniosła **156.825,00 zł**, Kwota dotacji - **48.200,00 zł**, wkład własny - **108.625,00 zł**.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Kowiesy

Przebudowa i nadbudowa budynku strażnicy OSP na potrzeby świetlicy wiejskiej w Lisnej

W ramach środków **Funduszu Sprawiedliwości** dysponowanego przez Ministra Sprawiedliwości wykonana została inwestycja kubaturowa pn.: „**Przebudowa i nadbudowa budynku strażnicy OSP na potrzeby świetlicy wiejskiej w Lisnej**”. Zakres robót obejmował przebudowę i nadbudowę istniejącego budynku strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Lisna. Przebudowa i nadbudowa miała na celu zwiększenie powierzchni budynku, poprawę estetyki i funkcjonalności oraz przystosowanie obiektu do korzystania przez osoby niepełnosprawne. Istniejący budynek strażnicy parterowy, niepodpiwniczony przekształcono na obiekt dwukondygnacyjny z poddaszem użytkowym o łącznej powierzchni użytkowej 218 m². Wartość zadania ogółem wyniosła **937.999,23 zł**, kwota dotacji – **928.000,00 zł**

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Kowiesy

Podobnie jak w latach poprzednich działania Gminy Kowiesy koncentrowały się nie tylko na inwestycjach infrastrukturalnych, ale obejmowały także obszary tzw. „miękkie”. Jednym z takich przedsięwzięć była realizacja projektu pn. **„Podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego i łódzkiego”**, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, działanie 3.1 „działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych”. Realizacja projektu zakończyła się w lutym ubiegłego roku. Gmina Kowiesy na realizację projektu otrzymała dofinansowanie w wysokości 100%, tj. kwotę 92.700.

W ramach projektu zostało przeszkolonych 180 osób powyżej 25 roku życia, z czego w ramach danego modułu z oferty szkoleniowej skorzystało:

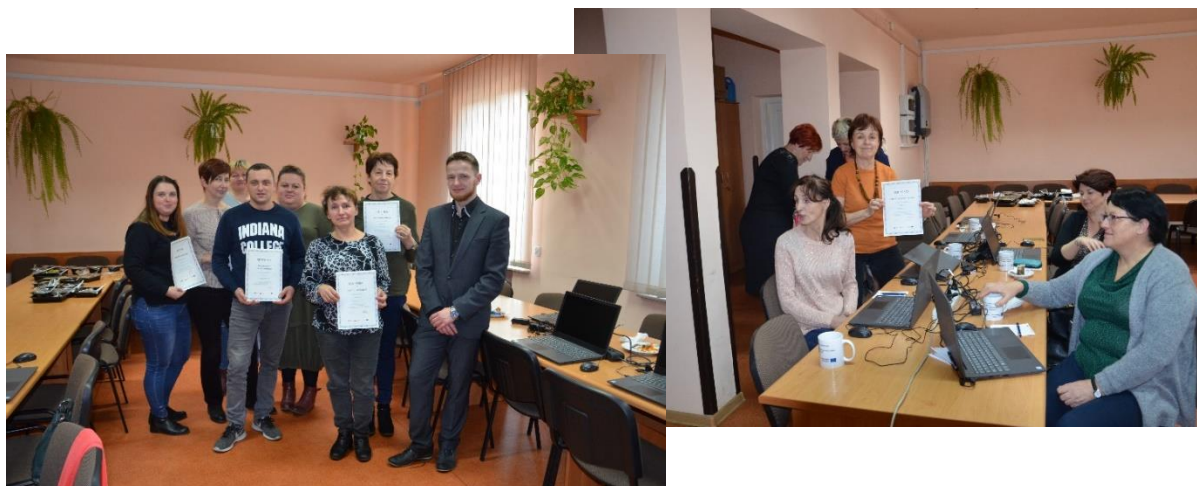
- 1) **„Rodzic w Internecie”** – 12 osób
- 2) **„Mój biznes w sieci”** – 12 osób
- 3) **„Moje finanse i transakcje w sieci”** - 48 osób
- 4) **„Działam w sieciach społecznościowych”** – 12 osób
- 5) **„Tworzę własną stronę internetową (blog)”** – 12 osób
- 6) **„Kultura w sieci”** – 12 osób
- 7) **„Rolnik w sieci”** – 72 osoby

Wśród beneficjentów 7 osób to osoby niepełnosprawne, a 26 to osoby z grupy wiekowej 65+.

Wśród 180 uczestników szkoleń 125 to kobiety. Szkolenia odbywały się w grupach 12 osobowych. Każdy uczestnik mógł wziąć udział w jednym dwudniowym szkoleniu w wybranym module.

Największym zainteresowaniem cieszył się moduł *Rolnik w sieci*.

Ponadto zakupiono 12 laptopów z oprogramowaniem, które po zakończeniu realizacji zostały przekazane Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Kowiesach, urządzenie wielofunkcyjne dla zespołu projektowego oraz namiot promocyjny. Szkolenia cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem ze strony mieszkańców. Odbywały się w Gminnej Bibliotece Publicznej w Kowiesach.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Kowiesy

Gmina Kowiesy od kilku lat pozyskuje środki finansowe z budżetu Województwa Łódzkiego w ramach pomocy finansowej udzielanej jednostkom samorządu terytorialnego województwa łódzkiego w formie dotacji celowej, przeznaczonej na „dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie realizacji małych projektów lokalnych realizowanych na terenach wiejskich”, tzw. „dotacje dla sołectw”. W roku 2020 udało się otrzymać wsparcie finansowe na trzy projekty:

- 1) **„Urządzenie miejsca służącego integracji społeczności lokalnej poprzez budowę altany ogrodowej”** w miejscowości Chrzczonowice, realizowany w okresie 1 lipca – 15 listopada 2020 roku. **Głównym celem projektu było** kształtowanie i poprawa ładu przestrzennego poprzez zagospodarowanie przestrzeni publicznej w centrum miejscowości; zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców wsi oraz poprawa jakości ich życia; pobudzanie aktywności mieszkańców do wspólnych działań na rzecz swojej miejscowości; zagospodarowanie funkcjonalne oraz estetyczne wydzielonego obszaru poprzez urządzenie miejsca spotkań i wypoczynku dla mieszkańców wsi, integracja mieszkańców; alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez wspólne spędzanie czasu wolnego; powrót do spotkań mieszkańców, kultywowanie tradycji. Wartość całkowita projektu wyniosła 10.300 złotych, w tym dotacja Samorządu Województwa Łódzkiego – 10.000 zł.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Kowiesy

- 2) **„Poprawa warunków bytowych w świetlicy wiejskiej w Jeruzalu poprzez doposażenie w klimatyzatory w celu pobudzenia integracji mieszkańców sołectwa”** – okres realizacji 1 lipca – 15 listopada 2020 roku. **Głównym celem projektu było** zwiększenie możliwości integracji społeczności lokalnej poprzez poprawę warunków przebywania w świetlicy wiejskiej. Wartość całkowita projektu wyniosła 9.102 złote, w tym dotacja Samorządu Województwa Łódzkiego – 8.802 zł.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Kowiesy

- 3) **„Wsparcie aktywności i tożsamości regionalnej mieszkańców sołectwa Lisna poprzez zakup garażu blaszanego wolnostojącego (magazynu) oraz zagospodarowanie przestrzeni przy altanie ogrodowej poprzez ułożenie powierzchni z kostki betonowej”** – projekt realizowany od 1 lipca do 15 listopada 2020 roku w sołectwie Lisna. **Głównym celem projektu było** wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej, w tym stworzenie warunków do działania i rozwoju sołectwa, pobudzania aktywności obywatelskiej oraz kształtowania ładu przestrzennego poprzez zagospodarowanie terenu wokół budynku remizy OSP. Wartość całkowita projektu wyniosła 10.300 złotych, w tym dotacja Samorządu Województwa Łódzkiego – 10.000 zł.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Kowiesy

Powyższe dane pokazują, iż działania samorządu gminnego są wielokierunkowe. Gmina Kowiesy, dzięki właściwie prowadzonej przez Wójta Gminy polityce rozwojowej i przychylności Rady Gminy, realizuje inwestycje zarówno w obszarach infrastrukturalnych jak też społecznych. Do realizacji określonych w Strategii przedsięwzięć angażują się wszystkie grupy społeczne, działające na jej terenie.

W wyniku ogłoszonego w sierpniu 2019 roku przez Lokalną Grupę Działania „Kraina Rawki” konkursu w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 na realizację projektu grantowego w zakresie **Rozwoju ogólnodostępnych miejsc rekreacji dla dzieci i dorosłych** z terenu gminy Kowiesy zostały złożone 3 wnioski o powierzenie grantu przez organizacje pozarządowe. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie.

W dniu 15 maja 2020 roku w siedzibie Urzędu Gminy Kowiesy zostały podpisane umowy grantowe pomiędzy Lokalną Grupą Działania „Kraina Rawki” oraz przedstawicielami wszystkich trzech podmiotów, które aplikowały o uzyskanie wsparcia.

Ze strony LGD „Kraina Rawki” umowy podpisywał Pan Mariusz Cheba – Prezes Zarządu oraz Pani Teresa Słoma – Wiceprezes Zarządu. Przy podpisywaniu umów obecna była Pani Marta Dudek – Dyrektor Biura LGD.

Zdjęcie pochodzi z zasobów Urzędu Gminy Kowiesy

W imieniu Ochotniczej Straży Pożarnej w Paplinie umowę podpisywali: dh Tadeusz Białek – Prezes OSP oraz dh Łukasz Mikulski – Skarbnik.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Kowiesy

Zadanie pn. „**Urządzenie miejsca rekreacji poprzez budowę siłowni zewnętrznej**”, zrealizowane na działce za strażnicą w Paplinie, wzbogaciło ofertę rekreacyjną o 4 urządzenia siłowe: twister – wahadło, prasa nożna – wioślarz, biegacz – orbitrek, podciągacz – motyl. Zostało wykonane w 2020 roku, wniosek o rozliczenie złożono we wrześniu ub. Roku. Operacja w 100% finansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w Obszary Wiejskie”. Wartość inwestycji 39.615,23 zł.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Kowiesy

W imieniu Ochotniczej Straży Pożarnej w Woli Pękoszewskiej umowę podpisywali: dh Marek Wróblewski – Prezes OSP oraz dh Magdalena Dymowska – Skarbnik.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Kowiesy

W ramach operacji „**Urządzenie miejsca rekreacji poprzez budowę siłowni zewnętrznej**” wykonano siłownię plenerową na działce ewidencyjnej nr 267 w Woli Pękoszewskiej (przy stawie), składającej się z urządzeń: twister – wahadło, prasa nożna – wioślarz, biegacz – orbitrek, podciągacz – motyl. Dzięki tej inwestycji mieszkańcy Woli Pękoszewskiej i okolic zyskali kompleks rekreacyjny, na którym mogą skorzystać z proponowanych atrakcji.

Całkowita wartość projektu wynosi 39.615,23 zł. Operacja w 100% finansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w Obszary Wiejskie”. Grant został rozliczony we wrześniu 2020 r. W roku 2020 została również wykonana kostka w altanie.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Kowiesy

W imieniu Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Stary Wylezin umowę podpisywali: Pani Marta Brzezińska – Prezes Zarządu oraz Robert Majer – Skarbnik.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Kowiesy

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Stary Wylezin w ramach grantu „**Urządzenie miejsca rekreacji poprzez budowę siłowni zewnętrznej i zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej**” wykonało utwardzenie terenu kostką brukową (chodnik prowadzący do budynku świetlicy oraz siłowni) i zamontowało 3 podwójne urządzenia siłowe: prasa nożna – wioślarz, biegacz – orbitrek, podciągacz – motyl. Podobnie jak poprzednie projekty ten również został sfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w Obszary Wiejskie”. Całkowita wartość inwestycji 49.119,51 zł (w całości środki zewnętrzne). Grant rozliczony we wrześniu 2020 r.

W 2020 roku w ramach Funduszu Sołeckiego zostało wykonane ogrodzenie, brama wjazdowa i uzupełniona kostka brukowa.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Kowiesy

W dniu 9 listopada 2020 roku zostały podpisane przez Lokalną Grupę Działania „Kraina Rawki” trzy kolejne umowy o powierzenie grantu w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 dla operacji realizowanych w ramach projektu grantowego z przedstawicielami z naszego terenu. W ramach naborów zostały złożone cztery wnioski, z czego jeden został wycofany. Wśród beneficjentów są:

- 1) Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Kowiesy, które złożyło dwa wnioski na:
 - „Promocje obszaru LGD Kraina Rawki poprzez montaż witaczy oraz zakup namiotu wystawienniczego”;
 - „Budowa kręgielni zewnętrznej przy szkole podstawowej w Kowiesach”.
- 2) Rzymskokatolicka Parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Jeruzalu na „Konserwację zabytkowej chrzcielnicy w kościele w Jeruzalu”.

Ze względu na sytuację epidemiologiczną i związane z tym obostrzenia umowy były podpisywane w siedzibie Urzędu Gminy Kowiesy. Ze strony LGD „Kraina Rawki” umowy podpisywali: Mariusz Cheba – Prezes i Teresa Słoma – Wiceprezes. Ze strony Stowarzyszenia Rozwoju Gminy Kowiesy umowę podpisały: Maria Cygan – Prezes i Agnieszka Hyła – Skarbnik. Ze strony parafii umowę podpisał ks. Dariusz Drzewiecki – proboszcz.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Kowiesy

PROGRAM OPIEKI NAD BEZDOMNYMI ZWIERZĘTAMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KOWIESY W 2020

Na realizację **Programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kowiesy w 2020** r. zaplanowano 25.000,00 zł. Wydatkowano kwotę 13146,98 zł, w tym na:

- odbiór, transport i utylizację padłych ptaków i zwierząt: bezdomnych, porzuconych, dziko żyjących z terenu Gminy Kowiesy – 3.888,00 zł.
- wyłapywanie bezdomnych zwierząt, zapewnienie im opieki w schronisku dla bezdomnych zwierząt oraz zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w nagłych przypadkach w tym wypadkach komunikacyjnych – 9.258,98 zł.

Żadne zwierzę gospodarskie nie zostało czasowo umieszczone w gospodarstwie wskazanym w Programie.

Do schroniska TOMVET-PSIAKOWO w Łowiczu, z którym Gmina Kowiesy ma podpisaną umowę, w 2020 roku trafiły:

- jeden pies po wypadku komunikacyjnym został zutylizowany,
- trzy psy, z czego jeden został adoptowany, jeden pies zutylizowany (zdechł), jeden pies pozostał w schronisku,

Odebrano i zutylizowano cztery padłe bezdomne zwierzęta.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2018-2020

Realizacja **Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020**, przyjętego Uchwałą Nr XL/231/18 Rady Gminy Kowiesy z dnia 29 maja 2018 r. jest zadaniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Głównym celem Programu jest dobro dzieci, które potrzebują szczególnej troski i pomocy ze strony dorosłych i wzmocnienie roli rodziny poprzez wspieranie instytucjonalne i integrację społeczno-zawodową. Działania określone w Programie mają wspierać osoby i rodziny z grup szczególnego ryzyka w każdym przypadku, kiedy jest to możliwe i pobudzać członków rodzin do dążenia do samorealizacji, zaradności, samodzielności i odpowiedzialności. Odgrywają one rolę prewencyjną i edukacyjną, szczególnie wobec rodzin o niskim statusie materialnym, z niepełnosprawnością i problemami długotrwałego bezrobocia.

W ramach realizacji Programu mieści się również zadanie, wynikające z art. 191 ust. 9 i 10 oraz art. 192 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 159 z późn. zm.), dotyczące współfinansowania przez gminę kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej, tj. rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Gmina właściwa ze względu na zamieszkanie dziecka, ponosi odpłatność w wysokości:

- a) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- b) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- c) 50% w trzecim i następnym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Zgodnie z powyższymi założeniami w 2020 roku Gmina Kowiesy współfinansowała pobyt:

- 1 dziecka w pieczy zastępczej w okresie 01.01. 2020 r. – 31.12.2020 r. na kwotę 4.164,00 zł;
- 2 dzieci w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Strobowie w okresie 1.01.2020 r. - 31.12.2020 r. na kwotę 47.723,66 zł.

Wydatki Gminy Kowiesy w 2020 r. z tego tytułu wyniosły 51 887,66 zł.

W ramach zadań własnych gminy, wynikających z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 159 z późn. zm.) jest między innymi zapewnienie rodzinom, które przeżywają trudności, wsparcia i pomocy asystenta rodziny. W roku 2020 nie było potrzeby zatrudniania asystenta rodziny.

Wsparcie i pomoc dla dzieci z terenu Gminy Kowiesy jest realizowane nie tylko przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ale także przez inne instytucje i podmioty. W szkołach podstawowych funkcjonujących na terenie Gminy Kowiesy działają świetlice szkolne, funkcjonują wyposażone sale sportowe i boiska, z których mogą korzystać dzieci. W świetlicach szkolnych, w czasie oczekiwania na odjazd autobusów, dzieci pod czujnym okiem opiekuna spędzają czas wolny, odrabiają lekcje zadane do domu. W szkołach działają różne koła zainteresowań, jak również dzieci biorą udział w dodatkowych zajęciach np. kółkach wyrównawczych, zajęciach judo.

W świetlicach wiejskich w Jeruzalu i Woli Pękoszewskiej prowadzone są również zajęcia finansowane z środków pochodzących z wydanych pozwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Do zadań świetlic należy:

- zapewnienie dzieciom i młodzieży miłego spędzania czasu wolnego,
- pomoc w odrabianiu lekcji,
- nauczanie radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- wspieranie w rozwiązywaniu problemów szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych,
- zachęcanie o dbanie o własne zdrowie,
- dostarczanie dzieciom i młodzieży wiedzy np. edukacja z zakresu profilaktyki.

Dzieci, szczególnie z rodzin mających trudności, bardzo chętnie uczestniczą w tych zajęciach.

Działalność skierowaną na wsparcie rodzin realizuje także Gminna Biblioteka Publiczna w Kowiesach i jej filia w Woli Pękoszewskiej. W obu placówkach prowadzone są zajęcia z dziećmi w różnym wieku. Najmłodsi mogą uczestniczyć wraz z rodzicami w cotygodniowych spotkaniach Grupy Zabawowej (dzieci poniżej 3 roku życia), dla starszych organizowane są zajęcia edukacyjne, prelekcje, warsztaty tematyczne (np. etnograficzne, wielkanocne, bożonarodzeniowe itd.), zabawy i konkursy. Bardzo dużym powodzeniem cieszą się kino objazdowe i spektakle teatralne. Biblioteka oferuje również zajęcia, w tym szkolenia dla osób z grupy 50+. Wszyscy chętni mają możliwość korzystania z komputerów i dostępnej sieci internetowej.

Wsparanie rodzin to także przedmiot podejmowanych przedsięwzięć przez organizacje pozarządowe i inne podmioty niepubliczne, działające na terenie gminy Kowiesy. Do takich zalicza się między innymi Ludowy Zespół Sportowy „Muskador”, stowarzyszenia i Koła Gospodyń Wiejskich. Wszyscy starają się organizować zajęcia dla dzieci i młodzieży. W klubie „Muskador” działają trzy grupy młodzieżowe oraz jedna grupa seniorów. Stowarzyszenia i koła gospodyń wiejskich organizują festyny, pikniki i spotkania integracyjne dla mieszkańców. Dzięki tym działaniom dzieci, młodzież i dorośli mają zagospodarowany czas wolny, poprawia się ich sprawność fizyczna, ale przede wszystkim mają alternatywę dla komputera i telewizora. W roku ubiegłym w związku z sytuacją epidemiologiczną działania integracyjne były bardzo ograniczone.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji zadań wymienionych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w ustawie o przeciwdziałaniu

narkomanii. Nad jego realizacją czuwa Pełnomocnik do spraw Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, którego powołał Wójt Gminy Kowiesy Zarządzeniem Nr 81/2005 z dnia 4 stycznia 2005 roku. Funkcję Pełnomocnika w Gminie Kowiesy pełni Pani Janina Powązka. Natomiast do realizacji i inicjowania działań została powołana Zarządzeniem Wójta Gminy Kowiesy Nr 17/2012 z dnia 27 kwietnia 2012 roku (zmiana zarządzenie nr 268/2012, nr 45/2014 oraz nr 58/2018) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w składzie Janina Powązka – przewodnicząca, Sylwia Borowiec, Zuzanna Dudziak, Maria Teresa Szelażek, Jarosław Małkus, Marek Wróblewski.

W roku 2020 Komisja spotykała się na 9 posiedzeniach. Przeprowadzono kontrolę zajęć pozalekcyjnych odbywających się w Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego Kowiesach w z zakresu judo w okresie przed pandemią. Ze względu na pandemię COVID -19 nie przeprowadzono kontroli w placówkach handlowych i nie skontrolowano zajęć w świetlicy w Jeruzalu. Pełnomocnik wysłał 20 wezwań do osób nadużywających alkoholu, z którymi komisja przeprowadziła rozmowy motywacyjne (w reżimie sanitarnym: maseczka, rękawiczki, płyn do dezynfekcji rąk, zachowanie odległości) i skierowała je do Poradni Odwykowej w Rawie Mazowieckiej (ewentualnie Skierniewice, Mszczonów). Osoby zgłaszające się mogły również uzyskać informacje dotyczące procedury leczenia odwykowego oraz możliwości uzyskania pomocy.

Pełnomocnik przygotował dokumentację wniosku do sądu o przymusowe leczenie odwykowe na łączną kwotę **525,93 zł.** (wniosek + opinia lekarzy biegłych psychiatry i psychologa).

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi GKRPA opiniowała wnioski na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem ich zgodności z uchwałą Rady Gminy dotyczącą limitu oraz zasad usytuowania punktów sprzedaży. Wydano 2 pozytywne opinie o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Łączna kwota wydatkowana na działalność komisji w tym diety członków oraz wynagrodzenie przewodniczącego komisji wyniosła **7.698,00zł.**

W ramach Programu w 2020 roku podjęto szereg działań, których celem głównym było tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów związanych z alkoholem i narkotykami:

- 1) W Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Kowiesach odbywały się zajęcia dla uczniów ze szkół z terenu gminy Kowiesy W okresie od kwietnia do czerwca, ze względu na pandemię COVID -19, zajęcia odbywały się zdalnie poprzez rozsyłanie drogą elektroniczną materiałów szkoleniowych w postaci autorskich filmów instruktażowych oraz innych materiałów do samodzielnego treningu w warunkach domowych.

Zajęcia judo odbywały się w okresie od stycznia do czerwca i od września do grudnia z podziałem na grupę starszą – liczącą 9 uczestników, grupę młodszą – liczącą

13 uczestników, naborową liczącą 10 uczestników oraz sportową liczącą 6 uczestników - łączna liczba uczestników zajęć wyniosła **38 osób**.

Kwota wydatkowana na zajęcia judo wyniosła 12.406,48 zł.

- 2) W roku 2020 zajęcia z dziećmi odbywały się tylko w świetlicy w Jeruzalu. Ze względu na pandemię COVID - 19 zajęcia odbywały się w ograniczonym zakresie z zastosowaniem obostrzeń dotyczących pandemii (zachowanie odległości, dezynfekcja rąk, maseczki). Zajęcia odbywały się 2 dni w tygodniu we wtorki i czwartki – 6 godzin tygodniowo w godz. 16⁰⁰-19⁰⁰. Zajęcia prowadziła Pani Anna Krzyżanowska. W ramach zajęć dzieci korzystały z pomocy w odrabianiu lekcji, uczyły się pożytecznego korzystania z Internetu, uczestniczyły w zabawach i grach ruchowych. W okresach przedświątecznych brały udział w warsztatach tematycznych. Łączna wartość zajęć (opłaty za media, materiały dydaktyczne, artykuły spożywcze, wynagrodzenie) wyniosła 3.855,00 zł.
- 3) Zakupiono prenumeratę miesięcznika „REMEDIUM” omawiającego profilaktykę problemową i promocję zdrowia w ilości 5 egzemplarzy z przeznaczeniem do szkół oraz do Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowiesach wraz z filią w Woli Pękoszewskiej na łączną kwotę 800,00zł.
- 4) Wpłacono kwotę 500,00 złotych na Fundusz Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym, w ramach której dzieci z terenu gminy wzięły udział w przedstawieniu profilaktycznym w Skierniewicach ,
- 5) Zakupiono materiały profilaktyczne na płytach CD do szkół na kwotę - 399,00zł
- 6) Zakupiono notebooki wraz z oprogramowaniem do nauki zdalnej przeznaczone dla dzieci uczestniczących w zajęciach świetlicowych na kwotę 4.190,00zł, a także na potrzeby komisji.
- 7) Sfinansowano szkolenie terenowe dla sprzedawców napojów alkoholowych w 10 punktach sprzedaży – 750,00zł zł.;
- 8) Sfinansowano szkolenie członków GKRPA – 2.325,00 zł.

Na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wykorzystano łącznie 38.243,90 zł, z czego 8.141,00 zł dotyczyła działalności komisji, w tym diet członków oraz wynagrodzenia przewodniczącego komisji.

W ramach działań, mających na celu wzrost świadomości o zagrożeniach wynikających z zażywania narkotyków, na terenie gminy:

- prowadzono kampanię informacyjno-edukacyjną w szkołach;.
- odbywały się zajęcia sportowe z judo – na ten cel ze środków przeciwdziałania narkomanii wydatkowano kwotę 1805,38 zł;
- sfinansowano pokaz filmowy z elementami profilaktyki dla uczniów z SP Kowiesy w ramach promowania zdrowego, wolnego od używek stylu życia – 250,00 zł;
- przystąpiono do akcji „Zachowaj trzeźwy umysł”- 750,00zł
- zakupiono diagnozę społeczną na potrzeby realizacji programu przeciwdziałania alkoholizmowi i przeciwdziałaniu narkomanii na kwotę 1000,00zł
- zakupiono laptopy do nauki zdalnej dla dzieci uczęszczających na zajęcia w świetlicach na łączną kwotę 4.190,00zł
- dofinansowano szkolenia dla członków GKRPA na kwotę 1.162,50 zł.

Łączna kwota, która została wydatkowana na realizację zadań dotyczących Przeciwdziałania Narkomanii (w tym wynagrodzenia oraz pochodne od wynagrodzeń) w roku 2020 wyniosła 9157,38 zł.

Źródłem finansowania realizacji zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W roku 2020 zaplanowano wpływy w wysokości 42.000,00 zł. Faktyczne dochody wyniosły 43 515,10 zł. Na realizację zadań ujętych w programie i zrealizowanych wydatkowano łącznie 42.607,59 zł. Pozostałe środki zostały zabezpieczone w budżecie gminy.

PROGRAM WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI WYM. W ART. 3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOŁONTARIACIE NA 2020 ROK

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wym. w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok został przyjęty uchwałą nr XIV/66/19/ Rady Gminy Kowiesy z dnia 28 listopada 2019 r. Określa on obszary i zasady oraz formy współpracy Gminy Kowiesy z organizacjami pozarządowymi, a także zawiera wykaz zadań priorytetowych, będących podstawą do dysponowania środkami publicznymi, przeznaczonymi na finansowanie lub dofinansowanie zadań publicznych, pozostających we właściwości samorządu Gminy, a realizowanych przez organizacje pozarządowe. Na rok 2020 zaplanowano cele:

- zwiększenie aktywności udziału mieszkańców w obszarach związanych z kulturą fizyczną, turystyką, rekreacją i aktywnym wypoczynkiem,
- podnoszenie sprawności fizycznej dzieci i młodzieży szkolnej
- działanie na rzecz osób niepełnosprawnych;
- upowszechnianie rekreacji ruchowej w środowisku osób starszych (wycieczki, rajdy),
- współpracę z GOPS w zakresie zapewnienia schronienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i środowisku
- współpracę z jednostkami OSP na rzecz ochrony życia, mienia i zdrowia;
- współpracę z Gminną Biblioteką Publiczną w zakresie upowszechniania kultury.

Na realizację zadań wynikających z Programu w roku 2020 zaplanowano kwotę 25.000,00 zł. Współpraca o charakterze finansowym odbywała się głównie w postaci wspierania zadań publicznych wraz z udzielaniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji. W roku 2020 Gmina Kowiesy ogłosiła 1 otwarty konkurs ofert obejmujący zadania w zakresie zwiększenia aktywności udziału mieszkańców Gminy Kowiesy w obszarach związanych z kulturą fizyczną, turystyką, rekreacją i aktywnym wypoczynkiem. Na ogłoszony konkurs wpłynęła 1 oferta Ludowego Zespołu Sportowego „MUSKADOR” z Woli Pękoszewskiej, z którym podpisano umowę na 25.000,00 zł.

W ramach zadania zrealizowano następujące działania: zorganizowano zajęcia sportowe 2-3 razy w tygodniu dla każdej grupy wiekowej. Wyjątkiem był okres od 3 marca do 3 maja, gdzie w związku z

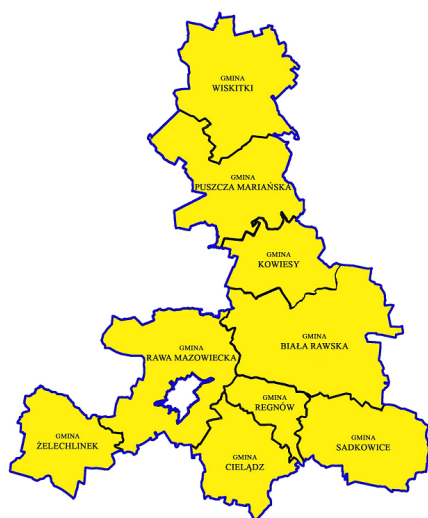
pandemią Covid-19 zajęcia były prowadzone on-line przez Internet. W zajęciach prowadzonych przez 3 trenerów uczestniczyło 60 zawodników/zawodniczek w 4 grupach wiekowych. W realizacji zadania czynny udział brały także osoby z zarządu stowarzyszenia oraz inni wolontariusze poprzez realizację zadań statutowych oraz pomoc w realizacji zajęć sportowych oraz meczów piłkarskich.

- prowadzono treningi dla dzieci i młodzieży 2 razy w tygodniu dla 3 grup wiekowych;
- prowadzono treningi dla seniorów 1 raz w tygodniu;
- udział 2 grup młodzieżowych w rozgrywkach ligowych i turniejach prowadzonych przez Okręgowy Związek Piłki Nożnej w Skierniewicach;
- udział drużyny seniorów w rozgrywkach ligowych;
- organizacja pikniku rodzinnego;

DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Z punktu widzenia podtrzymywania lokalnej tożsamości i podmiotowości mieszkańców gminy bardzo istotne jest kultywowanie i promowanie tradycji i historii regionu wśród lokalnych społeczności. Dlatego też tak bardzo ważne jest funkcjonowanie różnego rodzaju placówek, stowarzyszeń czy grup nieformalnych, których działania w sferze społecznej i kulturalnej prowadzą do zachowania wartości dziedzictwa kulturowego, a także integracji różnych grup społecznych i wiekowych.

W gminie Kowiesy działalność kulturalną, integrującą lokalną społeczność prowadzi Urząd Gminy przy wsparciu samorządowej instytucji kultury, które zajmują się promocją kultury, sportu i wsparciem działań rozwojowych mieszkańców gminy. Niemale znaczenie odgrywają również świetlice wiejskie, które zostały urządzone przy strażnicach OSP. Większość z nich została wybudowana lub wygospodarowana przy wsparciu funduszy unijnych i jest wyposażona w nowy sprzęt. Mieszkańcy mogą spędzać w nich czas wolny. W działalność kulturalną włączają się także funkcjonujące na terenie gminy stowarzyszenia, Koła Gospodyń Wiejskich oraz Ochotnicze Straże Pożarne. Nie bez znaczenia są też Rady sołeckie, które chętnie promują gminę podczas pikników i festynów, organizowanych na terenie całego województwa.

LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA
KRAINA RAWKI

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Rawki”

swoim zasięgiem obejmuje obszar 9 gmin (Biała Rawska, Cieladz, Regnów, Rawa Mazowiecka, Sadowice z powiatu rawskiego, Kowiesy z powiatu skierniewickiego, Żelechlinek z powiatu tomaszowskiego oraz Puszcza Mariańska i Wiskitki z powiatu żyrardowskiego) w granicach administracyjnych 2 województw: łódzkiego i mazowieckiego.

Członkami zwyczajnymi LGD „Kraina Rawki” są przedstawiciele 3 sektorów: publicznego społecznego i prywatnego: osoby prawne, w tym gminy oraz podmioty gospodarcze, podmioty społeczne i osoby fizyczne. Stowarzyszenie na dzień 31 grudnia 2020 roku liczy łącznie 86 członków zwyczajnych, w tym wszystkie wyżej wskazane

gminy, w imieniu których działają wójtowie i burmistrzowie. Gminę Kowiesy reprezentuje obecnie urzędujący Wójt Gminy Kowiesy – Pan Jarosław Pepka, który jest jednocześnie członkiem Rady. Członkami zwyczajnymi z naszego terenu są:

- 1) Maria Cygan
- 2) Beata Heleniak – członek Komisji Rewizyjnej
- 3) Elżbieta Książkiewicz
- 4) Elżbieta Melon – członek Rady
- 5) Krystyna Oziębło
- 6) Ewa Pawlak
- 7) Miłosz Powązka
- 8) Halina Anna Sikorska
- 9) Teresa Słoma – Wiceprezes Zarządu

W stosunku do roku 2019 w wyniku wyborów do organów LGD „Kraina Rawki” funkcję członka komisji rewizyjnej przestała pełnić Pani Krystyna Oziębło. Na funkcję wybrano Panią Beatę Heleniak. W pozostałych organach członkostwo się nie zmieniło.

Gmina Kowiesy jako członek Lokalnej Grupy Działania „Kraina Rawki” jest realizatorem w wymiarze lokalnym zasadniczych zadań LGD, jakimi są m.in.:

- działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich,
- aktywizowanie ludności wiejskiej,
- działania mające na celu rozwój turystyki, ochronę i promocję środowiska naturalnego, krajobrazu i zasobów historyczno-kulturowych, popularyzację i rozwój produkcji wyrobów regionalnych,
- wspieranie rozwoju edukacji, oświaty i wychowania,
- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości oraz inicjatyw lokalnych,
- rozwój społeczeństwa obywatelskiego i aktywności społecznej obywateli,
- działania na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej,
- działania służące upowszechnianiu kultury fizycznej i sportu,
- pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób, w tym wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- działalność charytatywna,
- działalność wspomagająca rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej,
- działania na rzecz wypoczynku dzieci i młodzieży.

Przynależność do LGD daje gminie i jej mieszkańcom możliwość realizacji projektów rozwojowych, czy udziału w konkursach. Stowarzyszenie stanowi wsparcie dla jego Członków. Ze wsparcia LGD „Kraina Rawki” korzystają nie tylko samorząd i grupy formalne, ale dzięki *Grantom Krainy Rawki* o dotacje z budżetu LGD mogą również ubiegać się grupy nieformalne: KGW, sołectwa, indywidualni mieszkańcy.

Środki w ramach tych grantów przeznaczone są głównie na: organizację szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym dla podmiotów z obszaru objętego LSR, innych niż szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie, organizację imprez kulturalnych, rekreacyjnych lub sportowych, promocję lokalnej twórczości kulturalnej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa, w tym kulturowego, historycznego lub przyrodniczego, kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów, kultywowanie języka regionalnego i gwary, kultywowanie tradycyjnych zawodów i rzemiosła, utworzenie lub zmodernizowanie bazy informacji turystycznej oraz stron internetowych, przygotowanie i wydanie folderów oraz innych publikacji informacyjnych dotyczących obszaru objętego LSR, wyposażenie muzeów, wyposażenie świetlic wiejskich, wyposażenie zespołów ludowych (np. zakup strojów, instrumentów, wyposażenie kół gospodyń wiejskich wyposażenie zespołów sportowych).

Granty Krainy Rawki są finansowane ze środków własnych LGD, pochodzących ze składek członkowskich gmin i osób fizycznych. Na realizację konkursów w danym roku zabezpieczane są środki w kwocie po 20.000,00 zł na każdą gminę członkowską. Najczęściej planowane są 2 nabory wniosków: w I i II półroczu.

W roku 2020 LGD „Kraina Rawki” ogłosiła nabory w styczniu i czerwcu 2020 r. W odpowiedzi na konkurs z terenu gminy Kowiesy zostało złożonych łącznie w obydwu naborach 5 wniosków o przyznanie grantu. W wyniku oceny dofinansowanie otrzymały wszystkie podmioty.

W I naborze dofinansowanie otrzymały:

- 1) Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Kowiesach na projekt pn.: *Wzrost aktywności mieszkańców poprzez zakup sceny* w kwocie 5.000,00 zł;
- 2) Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Stary Wylezin na projekt: *Promocja obszaru LGD poprzez organizację Letniego Pikniku z KGW* w kwocie 5.000,00 zł

W naborze czerwcowym dofinansowanie otrzymały:

- 1) Koło Gospodyń Wiejskich w Woli Pękoszewskiej na zadanie *Wzrost aktywności Koła Gospodyń Wiejskich w Woli Pękoszewskiej poprzez zakup pieca konwekcyjnego do świetlicy wiejskiej* w wysokości 5.000,00 zł;

Zdjęcia pochodzą z zasobów KGW w Woli Pękoszewskiej

- 2) Koło Gospodyń Wiejskich w Lisnej na projekt *Promocja obszaru LGD poprzez organizację Spotkania Noworocznego połączonego z otwarciem świetlicy wiejskiej* w kwocie 4.500,00 zł;
- 3) Koło Gospodyń Wiejskich "Wyleziniaki" na zadanie *Aktywizacja członkiń KGW poprzez organizację wyjazdu studyjnego* w wysokości 2.000,00 zł.

W ramach realizacji projektu został zorganizowany wyjazd studyjny dla członków KGW i mieszkańców gminy Kowiesy do „Wioski Górniczej” w Pile w Borach Tucholskich. W ramach wizyty uczestnicy wzięli udział w warsztatach szkoleniowych z zakresu przygotowania produktów i usług wsi i możliwości ich wykorzystania w działalności gospodarczej oraz w warsztatach rękodzielnictwa: tworzenie ozdób i biżuterii z wełny i filcu lub tworzenie ozdób z cukru oraz dekorowanie tortów metodą angielską.

Zdjęcia pochodzą z zasobów KGW „Wyleziniaki”

Z uwagi na obostrzenia wynikające z sytuacji epidemiologicznej projekt Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Stary Wylezin oraz zadanie Koła Gospodyń Wiejskich w Lisnej nie zostały zrealizowane. Środki zostały przesunięte na nabory w roku 2021.

W roku 2020 były również realizowane dwa projekty z „Grantów Krainy Rawki” z naborów z roku 2019, w których dofinansowanie otrzymały:

- 1) Gminna Biblioteka Publiczna w Kowiesach na projekt *Promocja biblioteki w społeczności lokalnej poprzez obchody 70-lecia powstania Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowiesach połączone z otwarciem nowo dobudowanej Sali spotkań* – 2.500,00 zł.

Uroczystość została zorganizowana 28 lutego 2020 roku, w której uczestniczyli przedstawiciele Parlamentu, Instytutu Książki, władz samorządowych, przedstawiciele zaprzyjaźnionych bibliotek oraz sympatycy. Otwarcie połączone było z obchodami 70-lecia GBP w Kowiesach. Uroczystość uświetnił występ dzieci ze szkół podstawowych.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowiesach

2) Gmina Kowiesy na projekt *Promocja obszaru LGD poprzez organizację Spotkania Noworocznego* – 3.400,00 zł

Spotkania noworoczne, zapoczątkowane w roku 2015, wpisały się już na stałe w kalendarz wydarzeń kulturalnych Gminy Kowiesy. W roku 2020, przy udziale środków pozyskanych z LGD „Kraina Rawki” takie spotkanie odbyło się w dniu 10 stycznia w świetlicy wiejskiej w Jeruzalu. Z zaproszenia skorzystali przedstawiciele Parlamentu, władz i instytucji państwowych oraz samorządowych wszystkich szczebli, księża z parafii w Jeruzalu i Chojnacie oraz przedsiębiorcy, radni, sołtysi, członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych, członkowie stowarzyszeń, Kół Gospodyń Wiejskich, kierownicy pracownicy urzędu oraz jednostek organizacyjnych. Spotkaniu przewodniczył Pan Jarosław Pepka – Wójt Gminy oraz Pani Zuzanna Dudziak – Przewodnicząca Rady Gminy.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy

Spotkanie Noworoczne uświetnił spektakl muzyczny „Cuda i dziwy”, oparty na tekstach Juliana Tuwima, który był wspaniałą ucztą duchową. Dzięki profesjonalnemu wykonaniu Stowarzyszenia Albi Arheamus i przedstawicieli środowisk muzycznych z gmin Biała Rawska, Cielądz, Rawa Mazowiecka, Sadkowice i Żelechlinek uczestnicy odbyli podróż w czasie i bez trudu mogli poczuć atmosferę życia okresu międzywojennego. Artyści przypomnieli znane utwory poety jak też odkryli teksty Juliana Tuwima, o których nigdy nie słyszano. Grupa przygotowała spektakl pod kierunkiem Pana Mirosława Klimczaka.

Zdjęcia pochodzą z zasobu Urzędu Gminy

Za przygotowanie poczęstunku odpowiedzialne były przedstawicielki Kół Gospodyń Wiejskich z Kowies, Nowego Wylezina i Paplina. Salę udekorowały panie z KGW Jeruzal.

Zdjęcia pochodzą z zasobu Urzędu Gminy

Dzięki przynależności Gminy Kowiesy do LGD „Kraina Rawki” mieszkańcy Gminy Kowiesy mogą brać udział w szkoleniach, konkursach, spotkaniach i wyjazdach studyjnych, organizowanych przez LGD. W roku 2020, pomimo obostrzeń sanitarnych przedstawiciele naszych mieszkańców uczestniczyli między innymi:

- 1) W szkoleniach pt. „Marketing internetowy”, „Zakładanie Działalności Gospodarczej - Aspekty Podatkowe i Finansowe” oraz „Design thinking - budowanie kompetencji przyszłości”, realizowanych w ramach projektu „Kreator Przedsiębiorczości”, które odbyły się 11 lutego w siedzibie LGD i 8 kwietnia i w okresie 27 kwietnia – 11 maja w trybie zdalnym. Szkolenie poprowadziła Pani Agata Chmielewska. W szkoleniu wzięły udział osoby prowadzące działalność gospodarczą, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz osoby planujące rozpocząć działalność gospodarczą. Podczas szkolenia uczestnicy dowiedzieli się m.in.: jakie kanały komunikacji i promocji w Internecie wykorzystać, jak określić i dotrzeć do grupy docelowej, jak stworzyć strategię e-marketingową, jak mierzyć efekty swoich działań.

Zdjęcia pochodzą z zasobów LGD „Kraina Rawki”

- 2) W konkursie pt. „Najpiękniej Umajona Kapliczka”, ogłoszonym przez LGD „Kraina Rawki” w maju. Konkurs polegał na przesłaniu zdjęć kapliczek ze swojej miejscowości, które następnie walczyły o największą ilość reakcji „Lubię to!” na profilu na Facebooku. Konkurs wygrała kapliczka mieszcząca się w miejscowości Sokule (gmina Wiskitki), II miejsce otrzymała kapliczka z Jakubowa (gmina Rawa Mazowiecka), a III miejsce kapliczka z Turowej Woli, gmina Kowiesy. Wyróżnienie otrzymała kapliczka z Chełmc.

Kapliczka w Turowej Woli – zdobywczyni III miejsca

Kapliczka w Chełmcach – wyróżnienie

- 3) W wyjeździe studyjnym, zorganizowanym przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Rawki” w terminie 15-16 lipca 2020 roku w ramach projektu „Kreator Przedsiębiorczości” finansowanego ze środków PROW na lata 2014-2020 zorganizowało wyjazd studyjny do partnera projektu. Gospodarzem wizyty była LGD Lider Zielonej Wielkopolski. Wizyta studyjna miała na celu zapoznanie się uczestników wyjazdu z działaniami na rzecz przedsiębiorczości na terenie LGD. Poznaliśmy dobre praktyki w zakresie rozwijania przedsiębiorczości poprzez inwestycje w infrastrukturę turystyczną. Uczestnicy wyjazdu zapoznali się z inwestycją zagospodarowania terenu wokół jeziora w Kórniku i Arboretum oraz Dworem Typu Wielkopolskiego w Koszutach. Odwiedzono również przedsiębiorstwo rodzinne Browar rzemieślniczy GZUB. W ramach wyjazdu pokazaliśmy mieszkańcom obszaru LGD możliwości w rozwijaniu przedsiębiorczości na obszarach wiejskich na przykładzie LGD „Lider Zielonej Wielkopolski”.

Wizyta studyjna (autor zdjęć: Marta Dudek „Kraina Rawki”)

- 4) W wizycie studyjnej, która odbyła się w dniach 1-4 października w Bieszczadach. W ramach wyjazdu poznano dobre praktyki w zakresie przedsiębiorczości społecznej, ekoturystyki i turystyki wiejskiej, tworzenia sieci współpracy różnych podmiotów oraz sposoby zagospodarowania niewykorzystywanych, często marnujących się obiektów i terenów. Gospodarzami wizyty była LGD „Zielone Bieszczady” i lokalne instytucje. Zdobytą podczas wyjazdu wiedzę, doświadczenia i inspiracje uczestnicy wyjazdu będą mogli wykorzystać na obszarze LGD „Kraina Rawki” wprowadzając nowe rozwiązania i tworząc płaszczyznę do rozwoju.

Wizyta studyjna (autor zdjęć: Marta Dudek „Kraina Rawki”)

W nowej perspektywie finansowej UE na lata 2014-2020 rola Lokalnych Grup Działania uległa znacznemu zwiększeniu. Rozszerzył się też zakres podmiotów, które mogą korzystać ze wsparcia poprzez LGD. Podejście LEADER, czyli rozwój lokalny kierowany przez społeczność, okazał się bardzo trafnym wyborem i został wysoko oceniony na poziomie europejskim. Informacje o pozyskanych środkach przedstawiono wcześniej.

Na obszarze gminy działają stowarzyszenia:

- Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Kowiesy,
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Turowa Wola i okolic,
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Stary Wylezin.

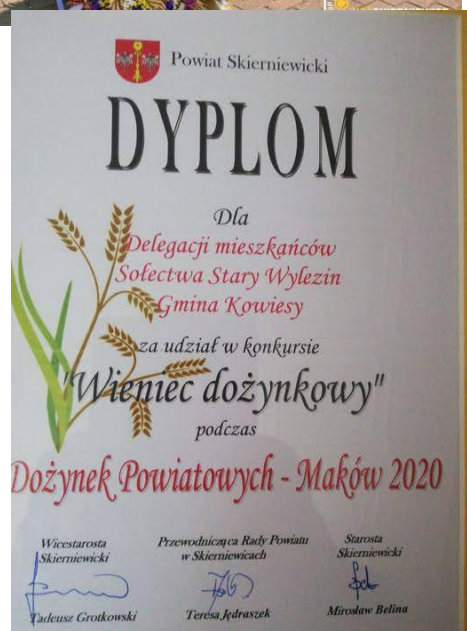
Dwa pierwsze są związane z działalnością oświatową. Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Kowiesy prowadzi Zespół Wychowania Przedszkolnego w Jeruzalu, a Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Turowa Wola i okolic prowadzi Niepubliczną Przedszkole w Turowej Woli. W roku szkolnym 2020/2021 stowarzyszenie przestało prowadzić szkołę podstawową. Poza działalnością oświatową Stowarzyszenia aktywnie działają

na rzecz lokalnej społeczności, promując jednocześnie Gminę Kowiesy. Biorą udział w imprezach gminnych, powiatowych i wojewódzkich, organizują sami rajdy, pikniki, pozyskując zewnętrzne środki, w tym z „Grantów Krainy Rawki”.

Gospodarzem Dożynek Powiatu Skierniewickiego w roku 2020 była Gmina Maków. Dożynki odbyły się w dniu 23 sierpnia i ze względów sanitarnych uroczystość miała charakter ekumeniczny w kościele pw. św. Wojciecha w Makowie. Gminę Kowiesy reprezentowały władze gminy tj. Pan Jarosław Pepka – Wójt Gminy i Pani Zuzanna Dudziak – Przewodnicząca Rady Gminy oraz mieszkańcy sołectwa Stary Wylezin, którzy byli odpowiedzialni za przygotowanie wieńca dożynkowego.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy

Na rzecz podtrzymywania lokalnych tradycji i wartości działają nie tylko stowarzyszenia, ale również grupy nieformalne, a przede wszystkim Koła Gospodyń Wiejskich, działające w miejscowościach: Jeruzal, Lisna, Paplin i Wola Pękoszewska. Koła Gospodyń Wiejskich odgrywają bardzo ważną rolę w życiu nie tylko kobiet wiejskich, ale całej społeczności. Bardzo często są inicjatorami działań na rzecz kultury, sportu i integracji społecznej. Wszystkie koła sukcesywnie składają wnioski do LGD i realizują projekty grantowe, których przedmiotem są wyposażenie lub doposażenie siedzib, imprezy otwarte, turnieje i pikniki.

W 2019 roku na terenie naszej gminy zostały utworzone dwa nowe koła gospodyń wiejskich, które skorzystały z możliwości, jakie dała ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U., poz. 2212 ze zmianami), czyli możliwość rejestracji w Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich, prowadzonym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Wpis do Krajowego Rejestru nadałoby obydwu kołom osobowość prawną, co ułatwia pozyskiwanie środków zewnętrznych, a także daje możliwość prowadzenia działalności zarobkowej, w tym gospodarczej. W roku 2019 obydwa koła skorzystały z możliwości uzyskania dotacji celowej z ARiMR na działania statutowe.

W roku 2020 do Krajowego Rejestru wpisało się również Koło Gospodyń Wiejskich w Paplinie.

- 1) **Koło Gospodyń Wiejskich „WYLEZINIAKI”** - 8 marca 2019 roku wpisu do Krajowego Rejestru dokonało Koło Gospodyń Wiejskich w Nowym Wylezinie „WYLEZINIAKI”. Na dzień dokonywania wpisu koło zrzeszało 19 członków. Funkcję Przewodniczącej pełni Pani Iwona Szumna, ponadto w zarządzie koła są Pani Anna Gos i Pani Paulina Szymańska. W 2020 roku w ramach pozyskanej dotacji z ARiMR koło zorganizowało wyjazd do Kazimierza Dolnego.

Zdjęcia pochodzą z zasobów KGW „Wyleziniaki”

2) Koło Gospodyń Wiejskich KOWIESY W SZPILKACH - w październiku 2019 r. wpis dokonało Koło Gospodyń Wiejskich KOWIESY W SZPILKACH, które zrzeszało 35 osób. Siedziba koła mieści się w Gminnej Bibliotece Publicznej. Zgodnie z wpisem do reprezentacji koła umocowane są: Justyna Sroka, Magdalena Badowska oraz Dominika Błądek. Koło Gospodyń w ramach pozyskanej dotacji w roku 2020 zakupiło niezbędne wyposażenie do swojej siedziby oraz niezbędny sprzęt do promocji.

3) Koło Gospodyń Wiejskich w Paplinie – wpis dokonano 14 września 2020 r. Siedzibą koła jest Świetlica wiejska w Paplinie. Na dzień wpisu koło zrzeszało 36 członkiń z miejscowości Chełmce, Paplin i Wędrogów. Do reprezentacji koła są umocowane: Ewelina Białek, Jolanta Niewczas i Elżbieta Adamczyk. Część członkiń jest równocześnie druhami Ochotniczej Straży Pożarnej w Paplinie, gdzie tworzą damską drużynę. Była to pierwsza kobieca drużyna OSP w gminie Kowiesy. Stąd współpraca z druhami ochotnikami układa się bardzo dobrze. Koło Gospodyń Wiejskich i OSP wzajemnie sobie pomagają. W sierpniu 2020 roku Panie z KGW zorganizowały poczęstunek z okazji przekazania nowego samochodu jednostce.

W roku 2020 w ramach otrzymanej dotacji z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w wysokości 4.000,00 zł zakupiono wyposażenie do świetlicy wiejskiej: firany, lustra oraz obrusy.

Zdjęcia pochodzą z zasobów KGW Paplin

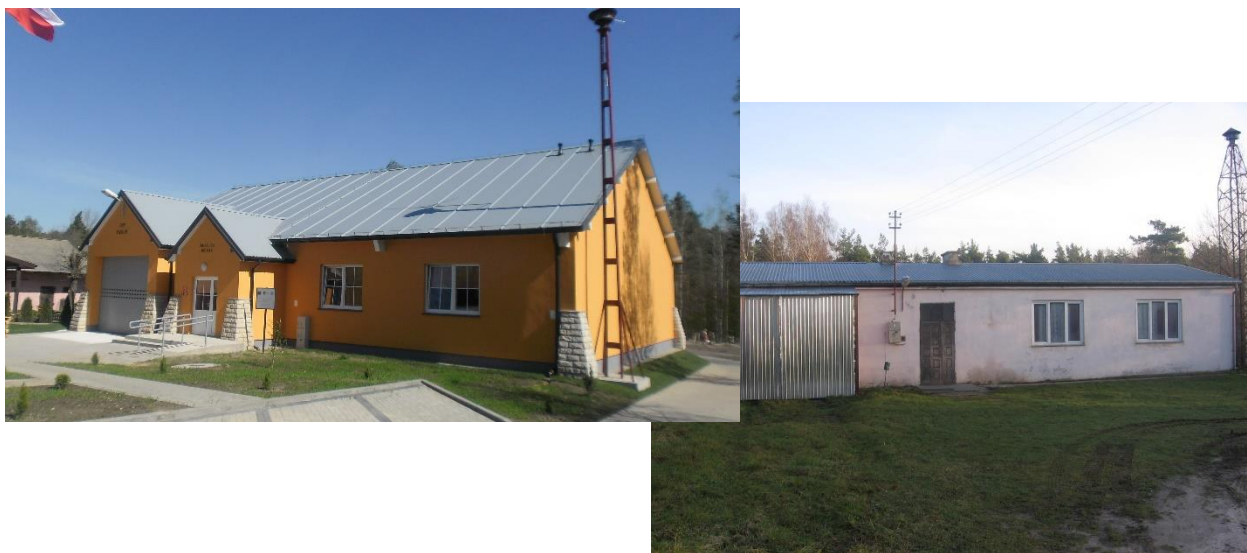
Działalność kół gospodyń wiejskich nierozzerwalnie związana była i jest z ochotniczymi strażami pożarnymi. Od zawsze ta współpraca była gwarantem aktywizacji mieszkańców. W gminie Kowiesy

funkcjonuje 5 Ochotniczych Straży Pożarnych w miejscowościach: Jeruzal, Lisna, Paplin, Turowa Wola i Wola Pękoszewska. Dwie jednostki - OSP w Woli Pękoszewskiej i Paplinie są włączone do Krajowego Systemu Reagowania Gaśniczego. Dzięki wsparciu z Funduszu Sprawiedliwości w roku 2020 została przebudowana ostatnia strażnica OSP. Wszystkie jednostki mogą się dzisiaj poszczycić nowymi, odremontowanymi siedzibami, w których kwitnie życie społeczno-kulturalne.

Dla przypomnienia zamieszczamy zdjęcia siedzib przed i po remontach/budowach:

Siedziba OSP Lisna

Siedziba OSP Paplin

Siedziba OSP Jeruzal

Siedziba OSP Wola Pękoszewska

Budynek OSP w Turowej Woli

18 września z inicjatywy Pani Ewy Wendrowskiej – Radnej Sejmiku Województwa Łódzkiego Gmina Kowiesy wzięła czynny udział w Ogólnopolskiej Akcji sadzenia drzew. Radna Sejmiku Województwa Łódzkiego, Wójt Gminy Kowiesy, Przewodnicząca Rady Gminy, kierownicy i pracownicy jednostek oraz przedstawiciele lokalnych organizacji, OSP, KGW, a także uczniowie szkół z terenu gminy Kowiesy zasadzili 100 szt. drzewek w Woli Pękoszewskiej.

Zdjęcia pochodzą z zasobów Urzędu Gminy

Gmina Kowiesy współpracuje z działającymi na jej terenie organizacjami pozarządowymi, szczególnie w zakresie edukacji, kultury i sportu. Mając na uwadze ich rolę w budowaniu integracji społecznej, podejmowane są działania usprawniające bieżący kontakt i realizację wspólnych zamierzeń na rzecz rozwoju społeczno – gospodarczego gminy Kowiesy poprzez przygotowanie corocznie *Programu Współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3. ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Uszczegóławia on m.in. działania organizacji w zakresie:

- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinie i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
- podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
- ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- ochrony i promocji zdrowia;
- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

W ramach posiadanych środków corocznie wspierane są organizacje pozarządowe na projekty dotyczące kultury fizycznej i sportu, dziedzictwa kulturowego, kultury i sztuki.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

O bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy Kowiesy dba Rewir Dzielnicowych w Bolimowie Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Skierniewicach, który obsługuje gminę Bolimów, Kowiesy i Nowy Kawęczyn, w których zostały utworzone Punkty Obsługi Interesantów. Według analizy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w gminie Kowiesy w roku 2020 stwierdzono 32 przestępstw, z czego 21 to stwierdzone przestępstwa kryminalne. Do przestępstw kryminalnych zalicza się kradzież, kradzież z włamaniem, rozbój, uszkodzenie mienia, uszczerbek na zdrowiu. Na terenie gminy Kowiesy najczęściej zanotowano kradzieże.

W stosunku do roku 2019 obserwuje się tendencję nadal wzrostową.

W zakresie wykroczeń na terenie gminy Kowiesy prowadzono 41 postępowań, z czego 23 to wykroczenia przeciwko mieniu, 10 przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji i po 4 wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu oraz przeciwko urządzeniom użytku publicznego,

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku na terenie Gminy Kowiesy policjanci wypełnili 4 formularzy „Niebieskiej Karty”. W powiecie skierniewickim ogółem założono 198 tych formularzy, z czego 155 formularze wszczynające nową procedurę.

W całym roku na terenie gminy zatrzymano 15 osób (osoby umieszczone w Pomieszczeniu dla Osób Zatrzymanych), z czego 2 osób do wytrzeźwienia. Poprawiło się bezpieczeństwo drogowe. W roku 2020 odnotowano 3 wypadki drogowe, 27 kolizji drogowych, 3 rannych. Nie odnotowano zabitych.

W roku 2020 policjanci przeprowadzili 692 interwencje, z czego 252 to interwencje w miejscach publicznych, a 142 – interwencje domowe. Na Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa na terenie gminy Kowiesy potwierdzono 9 zgłoszeń miejsc zagrożonych.

Ochronę Przeciwpożarową zapewnia Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Skierniewicach ze wspomaganiami ochotniczych straży pożarnych z terenu Gminy Kowiesy, działających w: Woli Pękoszewskiej, Paplinie (obydwie jednostki włączone do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego), Jeruzalu, Lisnej i Turowej Woli. Ochotnicze straże pożarne wykonują działania o charakterze użyteczności publicznej w zakresie ochrony przeciwpożarowej, wspierają różnorodne formy pracy kulturalno-oświatowej, popularyzują dorobek historyczny ruchu strażackiego, rozwijają działalność artystyczną i sportową.

Na koniec 2020 roku łączna liczba członków OSP we wszystkich jednostkach wynosiła 162.

Tabela 18. Liczba członków OSP w rozbiu na jednostki

Jednostka	Ogółem członków w OSP
Lisna	29
Jeruzal	35
Paplin	40
Turowa Wola	27
Wola Pękoszewska	31
Ogółem	162

Tabela 19. Wyjazdy do zdarzeń poszczególnych jednostek

Jednostka	P	MZ	Ćw	WG	AF	Ogółem
Lisna	0	2	0	3	0	5
Jeruzal	2	1	1	22	0	26
Paplin	6	29	0	6	1	42
Turowa Wola	0	0	0	1	0	1
Wola Pękoszewska	5	29	0	2	2	38
Ogółem	13	61	1	34	3	112

W roku 2020 dzięki wsparciu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Urzędowi Marszałkowskiemu w Łodzi i Budżetu Gminy Kowiesy Lasów Państwowych, WFOŚiGW w Łodzi, LGD Kraina Rawki oraz Funduszu Sprawiedliwości udało się między innymi doposażyć jednostki w sprzęt:

- OSP Paplin
 - zakup średniego samochodu ratowniczo- gaśniczego o wartości 849.561,00 (dotacja z Funduszu Sprawiedliwości)
 - zakup sprzętu i wyposażenia osobistego strażaka o łącznej wartości 23170,00zł (dotacja UG, MSWiA, WFOŚiGW w Łodzi)
 - siłownia zewnętrzna – 39.615,00 (grant z LGD Kraina Rawki)
- OSP Jeruzal -
 - zakup sprzętu i wyposażenia osobistego strażaka o łącznej wartości 12.000,00zł (dotacja UG, MSWiA)
- OSP Wola Pękoszewska
 - zakup sprzętu i wyposażenia osobistego strażaka o łącznej wartości 15.907,71zł (dotacja UG, MSWiA, Lasy Państwowe, 1% OPP)
 - siłownia zewnętrzna – 39.615,00 (grant z LGD Kraina Rawki)
- OSP Lisna
 - zakup sprzętu ochrony osobistej i wyposażenia o łącznej wartości 4000,00zł (dotacja UG)
 - Przebudowa i nadbudowa budynku strażnicy OSP w Lisnej –koszt zadania 928.599,23zł (dotacja z Funduszu Sprawiedliwości)

Rok 2020 był szczególny dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Paplinie. Dzięki wsparciu zewnętrznemu został zakupiony dla tej jednostki nowy samochód ratowniczo-gaśniczy marki Renault S/M2-3R MDB3D D-14 z napędem 4x4 o mocy silnika 210kW/286KM. Zakup został sfinansowany w ramach umowy na powierzenie zadań w zakresie wsparcia i rozwoju systemu instytucjonalnego pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem i świadkom oraz realizacji przez jednostki sektora finansów publicznych zadań ustawowych związanych z ochroną interesów osób pokrzywdzonych przestępstwem i świadków oraz likwidacją skutków pokrzywdzenia przestępstwem z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości – którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny Pan Zbigniew Ziobro.

Wartość samochodu wyniosła 849.561,00 zł

Zdjęcia z zasobu Urzędu Gminy

Rok 2020 był rokiem szczególnym z uwagi na zaistniałą sytuację epidemiologiczną. W związku z ogłoszonym z dniem 14 marca 2020 r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanem zagrożenia

epidemicznego, a następnie z dniem 20 marca stanem epidemii, wystąpiła konieczność włączenia się druhów OSP w działania profilaktyczne organizowane przez samorząd i agendy rządowe.

W ramach tych działań profilaktycznych jednostki OSP dostarczały dla mieszkańców Gminy Kowiesy środki ochrony osobistej (ponad 3 tys. sztuk maseczek i rękawiczek jednorazowych). Jednostki OSP dostarczały również płyny do dezynfekcji rąk do placówek oświatowych i jednostek OSP.

Wspólnie z PSSE w Skierniewicach i GOPS prowadzono monitoring ilości osób przebywających w izolacji domowej i na kwarantannie. Prowadzono akcję informacyjną na terenie Gminy o zasadach postępowania w przypadku zaobserwowania niepokojących objawów oraz o zasadach bezpieczeństwa.

MIENIE KOMUNALNE

Główne składniki mienia komunalnego to środki trwałe, takie jak: grunty (rolnicze, komunikacyjne, zabudowane i pod zabudowę), budynki (administracyjne, szkół, strażnic, komunalne, gospodarcze, wiaty autobusowe), budowle (studnie, stacje uzdatniania wody, sieć wodociągowa, drogi, ogrodzenia, place zabaw, lampy oświetleniowe, boisko), środki transportu (samochody strażackie, samochody osobowe GOPS i UG, ciągnik rolniczy z osprzętem), urządzenia techniczne i biurowe, wartości niematerialne i prawne oraz inne. Na dzień 31 grudnia 2020 r. Gmina posiada prawo własności do majątku trwałego o łącznej wartości według ewidencji księgowej brutto w wysokości **45.978.202,37 zł**.

Ponadto w ewidencji wyposażenia jednostek oświaty znajdują się składniki pozostałych środków trwałych (niskocennych) o wartości 1.306.772,44 zł oraz zbiory biblioteczne o łącznej wartości 92.705,57 zł. Na stanie Urzędu Gminy składniki niskocenne majątku stanowią wartość 742.008,47 zł. Wartość inwestycji rozpoczętych według wartości księgowej brutto na 31.12.2020 r. wynosi 1.738.915,41 zł.

Gmina Kowiesy posiada udziały w ilości 100, w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej, których wartość opiewa na kwotę 3.000,00 zł.

Na zmianę wartości brutto mienia komunalnego Gminy w okresie od 01.01.2020 r. do dnia 31.12.2020 r., miały wpływ:

- przebudowa i nadbudowa budynku strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Lisnej – **968.958,63 zł**,
- przebudowa drogi gminnej Nr 115153E relacji Lisna-Paplinek-Chrzczonec (odcinek o długości 1km) – **664.134,60 zł**,
- remont drogi gminnej Nr 115159E relacji Kowiesy – Franciszków – Ulaski (odcinek we Franciszkowie o długości 420 m) – **156.825,00 zł**,
- zakup systemu informacji przestrzennej GEOPORTAL gminny – **41.943,00 zł**,
- wykonanie ogrodzenia wokół terenu przy świetlicy w Starym Wylezinie wraz z bramą wjazdową oraz wykonanie zagospodarowania terenu przed świetlicą – **25.996,00 zł**,
- nabycie z mocy prawa (w drodze komunalizacji) działki w Michałowicach – **1.477 zł**,
- zakup nieruchomości niezabudowanej w Kowiesach – **33.912,04 zł**,
- nieodpłatne przyjęcie oprogramowania komputerowego dla szkół i GZO – **12.607,50zł**,
- likwidacja sprzętu komputerowego w Urzędzie Gminy – **41.592,40 zł**,

W roku 2020 Gmina Kowiesy posiadała do zbycia w drodze sprzedaży 5 działek w miejscowości Jeruzal, które zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (uchwała nr XXIX/175/13) przeznaczone są pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z dopuszczeniem usług – symbol 3MNu. Działki nie są zabudowane, a w pobliżu znajduje się sieć wodociągowa oraz energetyczna. Łączna powierzchnia działek wynosi 0,7783 ha. Wartość szacunkowa 5 działek to ponad 210 tys. zł netto. Na rok 2021 została zaplanowana organizacja ustnego nieograniczonego przetargu na zbycie przedmiotowych działek. W raportowanym roku nie dokonano zbycia nieruchomości stanowiących własność Gminy Kowiesy.

Dokonano natomiast nabycia do gminnego zasobu nieruchomości działki oznaczonej nr 117/17 o pow. 0,28 ha położonej w miejscowości Kowiesy w celu powiększenia terenu wokół budynków administracyjnych urzędu. Wartość nabytej nieruchomości oszacowano na kwotę 32 200 zł.

W dniu 17.09.2020 r. Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej wydał postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku przez Gminę Kowiesy. W skład spadku wchodzi gospodarstwo rolne o pow. 4,39 ha wraz z zabudowaniami, położone w miejscowości Wola Pękoszewska.

Mieszkaniowy zasób Gminy Kowiesy w 2020 roku obejmował dziewięć lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 509,60 m², znajdujących się w budynkach stanowiących własność Gminy Kowiesy – stan techniczny budynków dobry. Wszystkie lokale są wynajmowane. Stawka czynszu wynosi 4 zł/m² + opłaty dodatkowe np. zaliczka na centralne ogrzewanie. W tabeli poniżej szczegółowo opisano poszczególne lokale mieszkalne.

Tabela 20. Lokale mieszkalne w mieszkaniowym zasobie Gminy Kowiesy wg stanu na 31 grudnia 2020 r.

Lp.	Adres budynku	Oznaczenie lokalu	Powierzchnia w m ²	Wypożażenie lokalu	Stan techniczny
1	Kowiesy 74	lokal nr 1	74,28	wodociąg, kanalizacja, co, łazienka	dobry
2		lokal nr 2	50,93	wodociąg, kanalizacja, co, łazienka	dobry
3		lokal nr 3	50,08	wodociąg, kanalizacja, co, łazienka	dobry
4		lokal nr 4	39,44	wodociąg, kanalizacja, co, łazienka	dobry
5		lokal nr 5	63,87	wodociąg, kanalizacja, co, łazienka	dobry
6	Turowa Wola 20	lokal nr 1	60,00	wodociąg, kanalizacja, co, łazienka	dobry
7		lokal nr 2	42,00	wodociąg, kanalizacja, co, łazienka	dobry
8	Wędrogów 28	lokal nr 1	62,00	woda bieżąca ze studni głębinowej, kanalizacja, co, łazienka	dobry
9		lokal nr 2	67,00	woda bieżąca ze studni głębinowej, kanalizacja, co, łazienka	dobry

Dane: Urząd Gminy Kowiesy

Mieszkaniowy zasób Gminy Kowiesy pod względem lokali socjalnych uległ powiększeniu o jeden lokal socjalny o pow. 22,30 m² w miejscowości Wędrogów. Zasób obejmuje sześć lokali socjalnych (stan taki jak 31.12.2019 r.) o łącznej powierzchni użytkowej 175,82 m², znajdujących się w budynkach stanowiących własność Gminy Kowiesy – stan techniczny budynków średni. Lokale nr 3 znajdujące się pod adresem Lisna 41 i Wędrogów 28 są wynajmowane. Stawka czynszu wynosi 1,07 zł/m² + opłaty dodatkowe np. opłata za śmieci. W tabeli poniżej szczegółowo opisano poszczególne lokale socjalne.

Tabela 21. Wykaz lokali socjalnych

lp	Adres budynku	Oznaczenie lokalu	Powierzchnia w m ²	Wypożażenie lokalu	Stan techniczny
1	Lisna 41	lokal nr 1	26,25	wodociąg	średni
2		lokal nr 2	19,50	wodociąg	średni
3		lokal nr 3	17,77	wodociąg	średni
4	Kowiesy 3	lokal nr 1	45,00	-	budynek przeznaczony do rozbiórki
5		lokal nr 2	45,00	-	
6	Wędrogów 28	Lokal nr 3	22,30	woda bieżąca ze studni głębinowej, kanalizacja	dobry

Dane: Urząd Gminy Kowiesy

W ramach zasobów komunalnych Gmina Kowiesy dysponuje 9 lokalami użytkowymi, które są wynajmowane. Poniżej tabela przedstawiająca położenie, powierzchnię i stawki czynszu, obowiązujące na 31 grudnia 2020 r. W stosunku do roku poprzedniego zmianie uległy stawki czynszowe, które zostały zwaloryzowane.

Tabela 22. Lokale użytkowe wg stanu na 31 grudnia 2020 r.

Lp.	adres i nr lokalu użytkowego	powierzchnia najmu [m ²]	stawka czynszu [zł netto / m ²]
1	Kowiesy 86, lokal nr 1	16,60	18,86
2	Kowiesy 74, lokal nr 4	37,00	12,73
3	Wola Pękoszewska 72A	2,00	19,78
4	Kowiesy 74, lokal nr 1	165,42	23,00
5	Kowiesy 74, lokal nr 2	61,00	19,97
6	Kowiesy 74, garaże	15,00	5,92
7	Kowiesy 74, lokal nr 3,	41,41	19,97
8	Jeruzal 18, serwer	18,00	224,92 – stawka miesięczna
9	Kowiesy 86, serwer	14,00	222,37 – stawka miesięczna

Dane: Urząd Gminy Kowiesy

Zadania, jakie spoczywają na samorządzie gminnym, obejmują również działania skierowane do rolników w sytuacjach zagrożeń. Od kilku lat na naszym terenie występują sukcesywnie niekorzystne warunki atmosferyczne, które niszczą uprawy rolnikom. W dniu 22 maja 2020 roku na terenie gminy wystąpiło niekorzystne zjawisko atmosferyczne w postaci przymrozków wiosennych. Po dokonaniu wstępnego rozeznania w wielkości szkód w gospodarstwach rolnych dokonano zgłoszenia Wojewodzie Łódzkiemu i rozpoczęto procedurę szacowania szkód. Z tytułu przymrozków wiosennych szacowaniu podlegały drzewa i krzewy owocowe. W naszej gminie oszacowano straty w 320 gospodarstwach rolnych na kwotę ok. 19,3 mln zł. Powierzchnia oszacowanych upraw wynosiła ok. 2.075 ha.

W roku 2020 nie uruchomiono bezzwrotnej pomocy dla poszkodowanych rolników, która mogłaby choć w częściowym stopniu pokryć wyrządzone straty.

INFORMACJE FINANSOWE

Plan dochodów po zmianach na dzień 31.12.2020 roku wynosił 17.544.629,84 zł, wykonanie zaś wynosiło **17.408.779,04 zł**, tj. 99,2 %.

Plan wydatków po zmianach na dzień 31.12.2020 roku wynosił 18.694.553,84 zł, natomiast wykonanie wynosiło **17.737.886,41 zł**, co stanowi 94,9%. **Różnica między wykonanymi dochodami a wykonanymi wydatkami stanowi deficyt w wysokości 329.107,37 zł.**

W strukturze wykonania dochodów budżetu gminy w 2020 roku dochody własne stanowiły 30%, subwencje 24%, dotacje - 46%.

W strukturze wykonania wydatków gminy w 2020 roku na wydatki inwestycyjne przypadło 4.900.249,85 zł, tj. 27,63% ogólnych wydatków budżetu, natomiast na wydatki bieżące 12.837.636,56 zł, tj. 72,37 % ogólnych wydatków.

W roku budżetowym 2020 zaciągnięto zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów w wysokości 1.199.803,00 zł (kredyt – 64.519,00 zł, pożyczka w WFOŚiGW – 321.166,00 zł, pożyczka na wyprzedzające finansowanie zadań z udziałem środków z UE – 814.118,00 zł).

Na koniec roku stan zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek wynosił 6.731.035,00 zł, natomiast łączna kwota spłaconych pożyczek i kredytów wraz z odsetkami w 2020 r. wynosiła 595.312,96 zł. **Poziom długu na dzień 31.12.2020 r. w stosunku do wykonanych dochodów wynosił 38,66 %.**

Na rachunkach bankowych gminy na dzień 31 grudnia 2020 r. pozostały środki finansowe w następującej wysokości:

- rachunki budżetu gminy – 957.876,57 zł, w tym subwencja oświatowa na styczeń 2021 roku – 200.622,00 zł, podatek VAT – 108,33 zł,
- środki na rachunku COVID- 566.870,00 zł,
- rachunek funduszu świadczeń socjalnych Urzędu Gminy – 178,75 zł,
- rachunek funduszu świadczeń socjalnych Szkoły podstawowej w Kowiesach – 7.200,92 zł,
- rachunek funduszu świadczeń socjalnych Szkoły podstawowej w Jeruzalu – 3.474,48 zł,
- sumy depozytowe zabezpieczające wykonanie umów z wykonawcami – 229.420,15 zł.

Ogółem należności na rzecz gminy na dzień 31.12.2020 r. wynosiły **1.251.673,83 zł**, w tym należności wymagalne 915.008,01 zł (głównie z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych).

W budżecie roku 2020 na inwestycje, zakupy inwestycyjne, dotacje na inwestycje wydatkowano **4.900.249,85 zł**.

Wydatki inwestycyjne dotyczyły nakładów w zakresie:

*infrastruktury wodociągowej – poniesiono **1.631.413,45 zł** :*

- Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach: Wędrogów, Chrzczonowice, Lisna, Pękoszew, Wycinka Wolska, Borszyce, Kowiesy, Franciszków, Zawady, Chojnatka, Michałowice, Jakubów, Ulaski, Turowa Wola, Wola Pękoszewska, Budy Chojnackie i Chojnata wraz z oczyszczalnią ścieków dla budynków administracyjnych gminy -I etap,

*infrastruktury drogowej - poniesiono **861.671,53 zł** :*

- przebudowa drogi gminnej Nr 115153E Lisna – Paplinek – Chrzczonowice (odcinek o długości 1 km) – 628.217,53 zł,
- przebudowa nawierzchni drogi gminnej Nr 115159E relacji Kowiesy – Franciszków - Ulaski (odcinek we Franciszkowie o długości 420 m) – 156.825 zł,
- przygotowanie dokumentacji projektowej na przebudowę dróg w Woli Pękoszewskiej i Franciszkowie – 76.629,00 zł,

*gospodarki nieruchomościami - wydatkowano kwotę **59.908,04 zł**:*

- wykonanie ogrodzenia wokół terenu przy świetlicy wiejskiej w Starym Wylezinie wraz z bramą wjazdową oraz wykonanie zagospodarowania terenu przed świetlicą – 25.996 zł,
- zakup nieruchomości niezabudowanej w Kowiesach – 33.912,04 zł,

*działalności usługowej – **41.943,00 zł**:*

- zakup systemu informacji przestrzennej –Geoportal gminny,

*administracji publicznej **1.574,40 zł**:*

- wykonanie audytu energetycznego, *bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej* – **1.800.053,83 zł:**
- zakup średniego samochodu ratownictwa specjalistycznego z modułem gaśniczym dla OSP Paplin – 849.561,00 zł,
- przebudowa i nadbudowa budynku strażnicy OSP Lisna – 950.492,83 zł,
- oświetlenia dróg* **3.685,60 zł:**
- wykonanie projektu na budowę oświetlenia ulicznego w Chojnacie.

Ponadto w roku 2020 w ramach wydatków majątkowych przekazano dotację w wysokości **500.000,00 zł** dla powiatu skierniewickiego na dofinansowanie przebudowy drogi powiatowej nr 1321E relacji Kowiesy – Zakrzew.